Türkiye ve
Türkiye Kürdistanı
Sol Birliği'nin
aylık yayın organı
●
1 Mayıs 1987
Yıl 3, Sayı 25
Fiyatı 1 -DM

SOL BİRLİK

*1 Mayıs 1 Mayıs
İlk dileğimiz
Yaşatacak seni
Tunç bileğimiz*

Özgür 1 Mayıslar için ileri

Dünya işçilerinin BİRLİK, MÜCADELE ve DAYANIŞMA günü 1 Mayıs'ı işçi sınıfımız ve emekçiler direnişlerle kutluyor. Yaygınlaşan grevlerle, gösterilerle Evren-Özal diktatörlüğüne, saldırı ve engellemelerine boyun eğmediğini ve eğmeyeceğini istemleri için yürüttüğü mücadeleyle kanıtlıyor.

Yüzyılı aşkın bir zamandan bu yana her türlü baskı ve zulüm dünya işçilerinin 1 Mayıs'ı kutlamasını engelleyememiştir. Milyonlar, değişik koşullar altında, değişik biçimlerde ortak sloganları altında- "BİRLİK, MÜCADELE ve DAYANIŞMA" içinde direnişini, mücadelesini yükselterek 1 Mayısları her zaman kutladı, kutluyor.

1 Mayıs 1987 işçi ve emekçilerimiz, ilerici demokratik güçlerimiz açısından ayrı bir anlam daha taşıyor. 1 Mayıs 1987, 34 şehit verdiğimiz kanlı 1 Mayıs 1977 katliamının 10. yıldönümü. İşçilerin sömürüye ve baskıya karşı birliğini, mücadelesini ve dayanışmasını yükselttiği bu günden korkan faşist, gerici güçlerin İstanbul 1 Mayıs alanına saldığı kiralık köpekler, caniler kitle kırımına girişmişlerdi. Amaç, emekçilerin yüreğine korku salmak, mücadelesini kırmak, terörü tırmandırmaktı. Bu alçakça saldırı işçi sınıfımızın mücadelesini kırmadı, tam tersine burjuvaziyle, faşistlere karşı ki-

Devamı 7. sayfada

Şimdi söz yığınlarındır

Son dönemde gelişen olaylar gösteriyor ki 12 Eylül rejiminin iflası hızlanırken kitlelerin ekmek, barış ve demokrasi mücadelesi güçleniyor.

Evren-Özal ekibi yeni tedbirlerle bu azgın sömürü ve terör rejiminin dayanaklarını güçlendirmeye, ömrünü uzatmaya çalışıyorlar. Ne var ki rejim artık dikiş tutmuyor. 12 Eylülcülerin foyaları günden güne ortaya dökülüyor. Amerikancı generallerin ve onların ANAP'lı ortaklarının ülkeyi ne hale getirdikleri, kat kat artan açlık, işsizlik, dış borçlar, rüşvet ve vurgun tablosu, azgın devlet terörü ve işkenceler kitlelerin gözünde daha da açığa çıkıyor. Yığınların 12 Eylül'ün sorumlularına, bu düzeni sürdürmek isteyenlere kini, nefreti artıyor.

Evren ve Ozal'ın rejime taze kan verme çabaları, Amerikanvari reklam kampanyaları işe yaramıyor. Bu uşak yönetim, yurtsever güçlerin tüm uyarılarına rağmen SEİA Anlaşmasını beş yıl daha uzatarak ABD'ye her türlü tavizi verdi ve ülkeyi daha da bağımlı hale getirdi. Buna karşılık ABD emperyalistleri, herzamanki sözde "yardımı" daha da kısıtlayarak ve bir dizi şarta bağlayarak onları ciddiye almadıklarını gösterdiler.

İşçi sınıfı, artık dayanılmaz hale gelen sömürüye, işsizliğe, antidemokratik baskılara karşı sesini günden güne yükseltiyor. İşçiler bu koşullarda da greve gitmenin ve onu başarıyla sonuçlandırmanın mümkün olduğunu kanıtladılar. Yığınal grevler artıyor. İşçi sınıfı yeni yeni direnişlere hazırlanıyor. Özal hükümeti, Türk-İş'in dilekçe vermek için TBMM'ye düzenlediği yürüyüşe bile engel olarak işçi düşmanı yüzünü bir kez daha gösterdi. İşçi sınıfı bundan yeni dersler çıkaracaktır.

Diktatörlük, canlanan öğrenci hareketini bastırmak için, polis terörünün yanısıra tek tip öğrenci dernekleri yaratmaya ve bunları tümüyle YÖK'ün güdümüne sokmaya yönelik bir yasa tasarısını meclise verdi. Ne var ki öğrenciler yığınsal eylemleriyle yüreklice karşı koyarak onlara bu tasarıyı geri aldırtmayı başardılar ve böylece, bu koşullarda da diktatörlüğü geriletmenin, onun saldırılarını püskürtmenin mümkün olduğunu kanıtladılar.

Diktatörlüğün barış hareketini yasaklamak, mahkum etmek, boğmak için giriştiği tüm çabalara rağmen, uluslararası düzeyde gelişen barış hareketi, özellikle de Sovyetler Birliği'nin son dönemde silahsızlanma ve barış yönündeki ısrarlı, yoğun çabaları Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda da etkilerini gösteriyor. Silahsızlanma ve barış yanlısı görüşler geniş aydın, emekçi kesimleri, daha çok sayıda politik çevreyi sarıyor.

12 Eylül rejimi, Kürt sorunundan kurtulma adına, bu dönemde Kürt halkı üstünde terörü zorbalığı kat kat arttırırken silahı geri tepti. Tam da böyle bir dönemde, Kürt halkına yönelik azgın saldırının sürdüğü koşullarda

Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK

AT üyeliği emekçi halklarımızın çıkarına değildir

Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na (AT) tam üyelik başvurusu, Özal hükümetinin kararının Devlet Bakanı Ali Bozer tarafından 29 Mart 1987 tarihinde AT'a iletilmesiyle resmen gerçekleşti. AT üyesi ülkeler arasında Türkiye'nin tam üyeliği konusunda istekli görüneni yok gibi; bir kısmı yansız bir tutum izlerken, diğer bir kısmı açıkça bu üyeliğe karşı bir tavır sergiliyor. Özellikle F. Almanya gibi, topluluk politikalarının belirlenmesinde belirleyici rol oynayan ülkeler karşı karşıya bulundukları ağır işsizlik sorununun, Türkiye'nin tam üyeliğinin gerçekleşmesi halinde uygulanması gereken "serbest dolaşım hakkı„ yüzünden iyice sarpa saracağı endişesiyle bu üyeliğe en azından "Şimdilik" kaydıyla karşı çıkıyorlar. Buna rağmen, Topluluk Bakanlar Kurulu Dönem Başkanı ve Belçika Dışişleri Bakanı Tindemans'ın, Türkiye'nin üyelik başvurusu üzerine normal prosedürün izlenmesi yönündeki girişimi sonucu, oylamaya gidilmeksizin konu ilgili komisyona havale edildi.

Hükümetin AT'a başvurusu, "Batı Klüp'le bütünleşmeye öteden beri çıkan RP dışında, genellikle memnuni-

Devamı 7. sayfada

Türk-İş mitingi yapıldı

Türk-İş'in Mersin mitinginin engellenmesinin ardından 26 Nisan'da Samsun'da yapılan "Ekmek, Barış, Özgürlük" mitingine 20 bin işçi katıldı. Samsun halkının mitinge katılımı polis kordonlarıyla engellenirken, mitinge katılmak için çevre illerden gelmek isteyen emekçiler baskı ve engellerle karşılaştılar. Böylece daha geniş kitlelerin katılması engellenmeye çalışıldı. İşçiler miting boyunca, "Özal dışarı demokrasi içeri", "hükümet istifa", "işçiler elele genel greve" diye haykırdılar.

Şevket Yılmaz mitingde yaptığı konuşmada, "Bugünkü siyasal iktadarı, insan haklarına saygılı bir düzene karşıdır. Siyasal iktidarın korkusu demokrasidir" dedi.

Yazısı 3. sayfada

Üniversite öğrencilerinin demokratik direnişi hükümeti geriletti

Milli Güvenlik Konseyi, YÖK ve hükümetin istemleri doğrultusunda YÖK yasası'nın 59. maddesini değiştirerek, varolan öğrenci derneklerinin kapatılmasını, üniversite gençliğinin tektip, güdümlü öğrenci derneklerine hapsedilmesini amaçlayan yasa tasarısı, öğrencilerin demokratik direnişiyle hükümet tarafından geri çekilmek zorunda kalındı. Öğrenciler yemek boykotu, oturma eylemi, yürüyüş ve açlık grevleriyle sürdürdükleri eylemlerini polisin saldırılarına karşın sürdürdüler. Yüzlerce öğrenci gözaltına alındı, tutuklandı. Öğrenci aileleri evlatlarının haklı mücadelesinde yanlarında oldular.

Diktatörlüğün demokratik öğrenci hareketinin yasal örgütlenmesine yönelik yeni saldırısına karşı, öğrencilerin yükselttikleri güçlü ve kararlı çıkışlar geniş kamuoyundan destek gördü. Öğrenciler akademik, demokratik mücadelelerinde en önenli silahlarını derneklerini korudular. Gençliğin diktatörlüğün demokratik öğrenci hareketini denetim altına alma, öğrenci derneklerini çökertmeyi hedefleyen saldırısını geri püskürten direnişleri, demokrasi ve haklar için mücadeleye güçlü ve yeni bir katkı oldu.

Yazısı 5. sayfada

Avrupa'da nükleer silahlardan arındırılmaya doğru

Sovyetler Birliği tarafından bir süre önce **"Avrupa'daki Sovyet ve ABD orta menzilli füzelerinin yüzde 50 dolayında azaltılması"** şeklindeki önerisinin tartışmaları sürerken, nisan ayında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'ı ziyareti sırasında SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov, yeni bir öneri daha sundu.

Gorbaçov, yeni önerisinde:

– Avrupa'daki kısa menzilli füzelerle (500-1000) kilometre menzilli), orta menzilli (1600 kilometre menzilli) füzelerin indirimi konusunda hemen görüşmelere başlanmasını;

– Konvansiyonel silahların indirimini görüşmek üzere Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'na katılan 35 ülkenin dışişleri bakanlarının toplanmasını;

– Kimyasal silahların tamamen yasaklanması için uluslararası bir anlaşmanın imzalanmasını talep ediyor.

Buna bağlı olarak da Sovyetler'in kimyasal silah üretimini durdurduklarını; toprakları dışındaki herhangi bir Varşova Paktı ülkesinde kimyasal silah stoku yapmadıklarını ve kimyasal silah stoklarını imha etmek için bir fabrika kurmakta olduklarını da açıkladı.

Sovyetler Birliği'nin bu yeni önerileri dünya kamuoyunda

Devamı 7. sayfada

Barış davası yargılanamaz

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde 5 yıldır devam eden Barış Derneği davası sonuçlandı. Barış Derneği Genel Başkanı M. Dikerdem ve yönetim kurulu üyesi Reha İsvan'a beşer yıl, aynı davadan yargılanan 10 kişiye de 6 ile 18 ay arasında değişen hapis cezası verildi. 4 kişi için, haklarında açılan TKP davası sonuçlanıncaya kadar beklenmesine karar verilirken, Aziz Nesin'in de içinde bulunduğu 20 kişi hakkında açılan dava, zaman aşımı nedeniyle düştü.

12 Eylül cuntası, gerçekleştirdiği darbeyle birlikte Barış Derneğine kilt vurarak, dernek yöneticilerini gözaltına aldı. Türkiye barış hareketini boğmak amacıyla ağır bir darbe vurdu. Başta Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem olmak üzere çok sayıda kurucu ve

Devamı 7. sayfada

Gazetemizin iki yılı, halklarımızın sol güçlerin birliği özlemine değerli bir yanıttır

Gazetemizin üçüncü yılında ortak sesimizi daha da yükseltelim

"Biz, Sol Birlik'i sağlamlaştırmayı ve kökleştirmeyi esas alıyoruz. Sol Birlik'in ortak propagandacısı, ortak ajitasyoncusu ve ortak örgütleyicisi olacağız. Bizi hedefe ulaştıracak yolun üzerinde güçsüzlüklerimizin ve eksiklerimizin olduğunu kabul etmekten korkmuyoruz. Yayın politikamızı Sol Birlik'in ortaklaşa belirleyeceği görüşlerine, ortak belgeler temelindeki ana politik doğrultusuna, yaklaşımına, ortak ilkesel ve politik sorunlara ilişkin kararlarına bağlayacağız. Bu ortak politik çizgiye yığınları kazanmanın propaganda aracı olacağız". Sol Birlik gazetesinin 1 Mayıs 1985 tarihli 1. sayısında, yayın yaşamına girerken, ilk başyazıda böyle diyorduk. Geride bıraktığımız iki yıl boyunca öne koyduğumuz bu amaçlar doğrultusunda gazetemiz 24 sayı çıktı; elinizdeki sayı 25. sayı oluyor.

Farklı programları ve farklı politikaları olan 6 sol partinin böylesi uzun bir süre, kesintisiz ve düzenli olarak bir yayın organı çıkarmış olmaları, halklarımızın Türkiye ve Türkiye Kürdistanı solunda birlik özlemine en değerli yanıtı oluşturuyor. Sol Birlik gazetesinin iki yıldır düzenli çıkıyor ve ülkede ve yurtdışında düzenli dağıtılıyor olması, Sol Birlik olarak 6 sol partinin ortak sorumlu çabaları, verimli ve yapıcı işbirliği anlaşıyının somut sonucu niteliğindedir. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda değişik türde birliklerin hızla kurulup, hızla dağıldığı koşullarda tek başına böylesi bir sonuç dahi büyük önemdedir. Kuşkusuz bu sonuç, Sol Birlik partilerinin aralarındaki yakınlıkların ötesinde, ilkeli ve esnek birlik politikalarının, Sol Birlik üzerinde temellendiği ortak programatik belgelerin eseridir.

Sol Birlik gazetesi 6 partinin bir ortak çalışma alanıdır. Bir program doğrultusunda yığınlara birlikte seslenmenin, onların günlük mücadelesine yön vermeye çalışmanın bir aracı olarak Sol Birlik gazetesinin her ay yeniden üretilebilmesi; sol güçleri birleştiren ortak yanların onları birbirinden ayıran farklılıklardan daha güçlü olduğunun anlamlı bir örneğidir. Kimi konularda farklı yaklaşımlarımız olmadı değil, ancak bizleri birleştiren ortak programatik belgelerin ışığında, yapıcı ve dostça tartışma ortamında farklılıkların ortak çalışmaya engel olmadığını gördük. Bu, ortak yanları öne çıkaran, barış ve demokrasi mücadelesinde halkın çıkarlarını başa alan bir anlayışın sonucuydu. Bu anlamda, gazetemizin iki yılı, bu yanıyla yalnızca 6 partinin ortak çalışmalarına ve işbirliğine değil, Sol'da olması gereken birlik anlayışına ilişkin de önemli bir deney birikimidir.

Kuşkusuz tüm bunlar tek başına yeterli değildir. Daha yapılması gereken bir yığın iş ve yerine getirilmesi gereken görevler vardır. Gazetemizi, Sol Birlik'in, solun ve barış ve demokrasi güçlerinin birliğine yaklaşımı doğrultusunda ve bunun aracı olarak daha aktif, daha canlı bir çizgiye oturtmak, bunun gereklerini daha amaca yönelik yerine getirmek gibi bir görev, boylu boyunca önümüzde duruyor. Yığınların hareketliliğinin arttığı koşullarda bu görevin önemi şimdi daha da artıyor. Gazetemizi, demokrasiyi kazanma doğrultusunda çaba gösteren daha geniş kesimlere seslenebilen, onların da sesi olabilen bir konuma getirmek gerekiyor.

İşçi hareketinin, Kürt halkının, gençliğin, aydınların ve diğer emekçilerin diktatörlüğe karşı gelişen eylemlerinde oluşan birliktelikler böylesi bir görevi yerine getirebilmenin nesnel zeminini de oluşturuyor. Diğer yandan, Sol Birlik platformu, içerdiği taleplerle rejimin karşısında tutarlı ve gerçekçi bir alternatif, sol güçlerin geniş birliğini sağlamaya ve demokrasi güçlerine yol göstermeye yetenekli bir belge niteliği taşıyor. Bu olanaklarla gazetemizi daha geniş sol ve demokrasi isteyen gücün kullanımına ve desteğine açabilmeliyiz. Bu konuda çok farklı koşullarda ve alanlarda çalışan Sol Birlik yandaşlarının, sempatizanlarının ve gazete okurlarının sabırlı, alçakgönüllü ve yapıcı çabalarına ihtiyaç vardır.

Yeni koşullarda yığın hareketi yükseliyor. Yığınların hareketliliği içinde birliğin düzeyi bu kez daha yüksek olmak zorunda. Artık geniş yığınları hareketlendirebilen, geniş yığınların yer alacağı hareketlilikler sonuç alıcı olabiliyor. Tüm bunlar sol güçlere büyük sorumluluklar yüklüyor. Öte yandan solun tabanı geniştir ve birlik eğilimi egemendir. Sol Birlik'e ve gazetemize yüklenen sorumluluklar da bununla belirleniyor. Burada sözkonusu olan, hareketlenen kesimleri mücadele içinde birleştirecek bir yayın politikası yürütebilmektir. Bunun için de, gazetemizin, legal basında bir çok konu zamanında ve ayrıntılı ele alınıyor olmasına, gazetemizin bir aylık yayın periyoduna karşın; daha güncel, daha canlı bir içeriğe kavuşması, güncel politik gelişmeler karşısında ortak tutumuyla yığınların mücadelesine daha somut yol gösterici ve birlik eğilimini güçlendirici yazılarla beslenmesi gerekiyor. Bu ise, okurlarımızın aktif ve özverili çabalarını gerekli kılıyor.

Sol Birlik'in kapsamlı çalışmaları içinde daha güçlü bir yayına ihtiyaç var. Şimdi gazetemizi Sol Birlik yandaşlarına, sempatizanlarına, sol çevrelere, bilinçli işçilere, gençlere, aydınlara daha çok götürebilmeli; yazı, haber ve mektupla besleyebilmeliyiz. Her Sol Birlik okuru kendini gönüllü muhabir olarak görmeli, yığınların görüş, düşünce ve tepkilerini gazetemize taşıyabilmelidir.

Sol Birlik gazetesini barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin yeni görevlerine yanıt verebilecek bir düzeye çıkarabilmek, geniş barış ve demokrasi güçlerinin kullanım ve desteğine açabilmek için görev başına.

Daha çok haber, yazı ve mektup ile ortak sesimizi güçlendirelim.

SOL BİRLİK YAZI KURULU

H.ŞERİF (TSİP)

KENDİ PUSULASI OLMAK

Yayılıp çoğalan grevler, öğrenci hareketleri ve bu dinamik demokratik hareketler etrafında yoğunlaşan halk desteği, yığınlardaki demokrasi özlemini açıkça ortaya koyuyor. Özal hükümetinden ve esas itibarıyla 12 Eylül rejiminden bir an evvel kurtulabilmek, bir bakıma, yığınsal hareketlerdeki bu nispi canlanışı destekleyip yükseltmeye, bu mücadeleyi politik düzeyde sonuna kadar yansıtmaya bağlı hale geliyor. Toplumun demokrasi özleminden bağımsız olmayan tabanıyla ve zaten siyasal iddialarıyla belirlenen siyasal konumu nedeniyle SHP'ye de bu mücadelede önemli görevler düşüyor.

Ne var ki, SHP yönetimine hakim olan gruplar ve bunların ortak bileşeni durumundaki Genel Başkan E.İnönü, yığınların "ne istediklerine" ve "demokrasi mücadelesinin güncel gereklerine" aldırmaksızın bir demokrasi mücadelesi (!) sürdürmekte ısrarlı görünüyorlar. Bir yandan halk kitlelerinin demokrasi özleminin SHP etrafında yoğunlaşmasını istiyor ve bekliyorlar, ama öbür yandan, bu beklentiyle asla uyuşmayan ve demokratikleşme açısından hatta son derece zararlı olan tutum ve davranışları peş peşe sergiliyor. Böyle olunca da, halk yığınlarının demokrasi özlemleri SHP'nin etrafında yoğunlaşmıyor ama demokrasi güçleri SHP'yi *gözaltında* tutmaya devam ediyorlar.

SHP programının Kürtçeye çevrilmesini engelleyen mevzuatı eleştirdi diye SHP Diyarbakır milletvekili ve MKYK üyesi T.Atalay'ın başına gelenler bir örnek, 1 Mayıs'ı kutlamaya karar veren SHP Kartal ilçe örgütüne karşı Genel Başkan E.İnönü'nün takındığı tutum bir başka örnektir ki, SHP bu gibi örneklerle demokrasi mücadelesine her hangi bir katkıda bulunmuş olmak şöyle dursun, demokrasi düşmanlarının ekmeğine yağ sürüyor, demokrasi için mücadele edenlerin de işini güçleştiriyor.

Kürtçe konuşma hakkından söz etmek belki Türkiye'nin bugünkü siyasal koşullarında SHP'ye göre "cüretkar" bir demokratlık olmuştur, ama aynı şey, SHP'nin, benimsediğini ve getirmek istediğini sık sık tekrarladığı demokrasinin ölçülerine göre ve ama bir başına sıradan bir demokratlık bile değildir. Demokratizmin böylesine sıradan gereklerine dahi tahammül göstermeyerek, nasıl demokrat olunacağı ve demokrasinin nasıl kurulacağı, SHP açısından açıklanmaya muhtaç noktalardır.

Kartal gibi, işçilerle içiçe olması ve 1 Mayıs'ı kutlamak istemesi çok doğal olan bir SHP örgütünün toplantısına katılıp konuşacağı sözünü verdikten sonra, son anda, "bizi olduğumuzdan solda göstermeye çalışacaklar" diyerek 1 Mayıs toplantısını iptal ettiren E.İnönü'nün tavrı üzerinde ise önemle durup düşünmek gerekiyor. SHP'yi olduğundan solda göstermeye kim çalışacak; şüphesiz, en küçük bir demokratik açılımdan korkuya kapılan Evren, Özal ve bu iktidarın içinde ve etrafındaki demokrasi düşmanı odaklar. Bu odaklar zaten E.İnönü iptal kararını açıklamadan çok önce "1 Mayıs'ı kutlamayı İnönü'ye yakıştıramadıklarını" açıkça söylüyor, iptal kararından sonra da İnönü'ye övgüler düzmeyi ihmal etmiyorlardı.

Besbelli ki İnönü'nün politik tutum ve davranışlarına, SHP tabanındaki ve genel olarak halk yığınlarındaki demokratik özlem ve istemler değil, İnönü'nün ve partisinin demokrasi konusundaki hedefleri de değil, sağın değerlendirmeleri ve yakıştırmaları yön veriyor. İnönü, partisinin varlığını ve bekasını, yığınların desteğine dayandırmaktan çok, rejimin tasviplerine dayandırmaya önem veriyor. SHP yönetim çoğunluğu ve İnönü, partisinin gövdesiyle ters düşmeyi, gericiliğin kendisi hakkındaki beklentilerine ters düşmeye tercih ediyor.

1 Mayıs'ı "komünist bayramı" diye Evren tanımlıyor, Özal böyle söylüyor, faşist ideoloji böyle görüyor. Ve bunlar düpedüz yalan söylüyorlar, bunu da bilmeyen yok. Halbuki 1 Mayıs 116 ülkede kutlanıyor. Avrupa'da sosyal demokratlar 1 Mayıs'ı kendi bayramları olarak görüyorlar ve Türkiye'de E.İnönü, "acaba ne derler?" diye sorup 1 Mayıs'ı kutlamaktan geri çekiliyor ve demokrasi mücadelesi veriyor!

SHP yönetiminin bir kendi pusulası olmalı ve politikalarını sağ güçlerin "ehil" bile değil "sindirilmiş" bir sosyal demokrasi beklentilerine göre değil, bu kendi pusulasına göre tayin etmeli. Eksik olan budur galiba.

Sol Birlik eylemlerinden...

Amerika'da geçirdiği by-pass ameliyatı" sonrası Ingiltere'ye gelen Özal, Londra'da Sol Birlik taratarları ve Ingiliz demokrasi güçlerince yığınsal biçimde düzenlenen gösterilerle protesto edildi.

27 Mart günü Özal'ın kaldığı, bir gecesi 521 bin TL olan Grosvenor Hause otelinin önünde toplanan Sol Birlik taraftarları, "Evren-Özal istifa, işkencecilerin hesabı sorulacak, Kürdistan'da soykırıma son" şeklinde slogan attılar. Iki saat süren protesto gösterisine çok sayıda Sol Birlik taraftarları ve sempatizanı katıldı.

Ingiliz demokrasi güçlerince de protesto edilen Özal, üç günlük ziyareti boyunca resmi hiç bir görüşme için muhatap bulamadı.

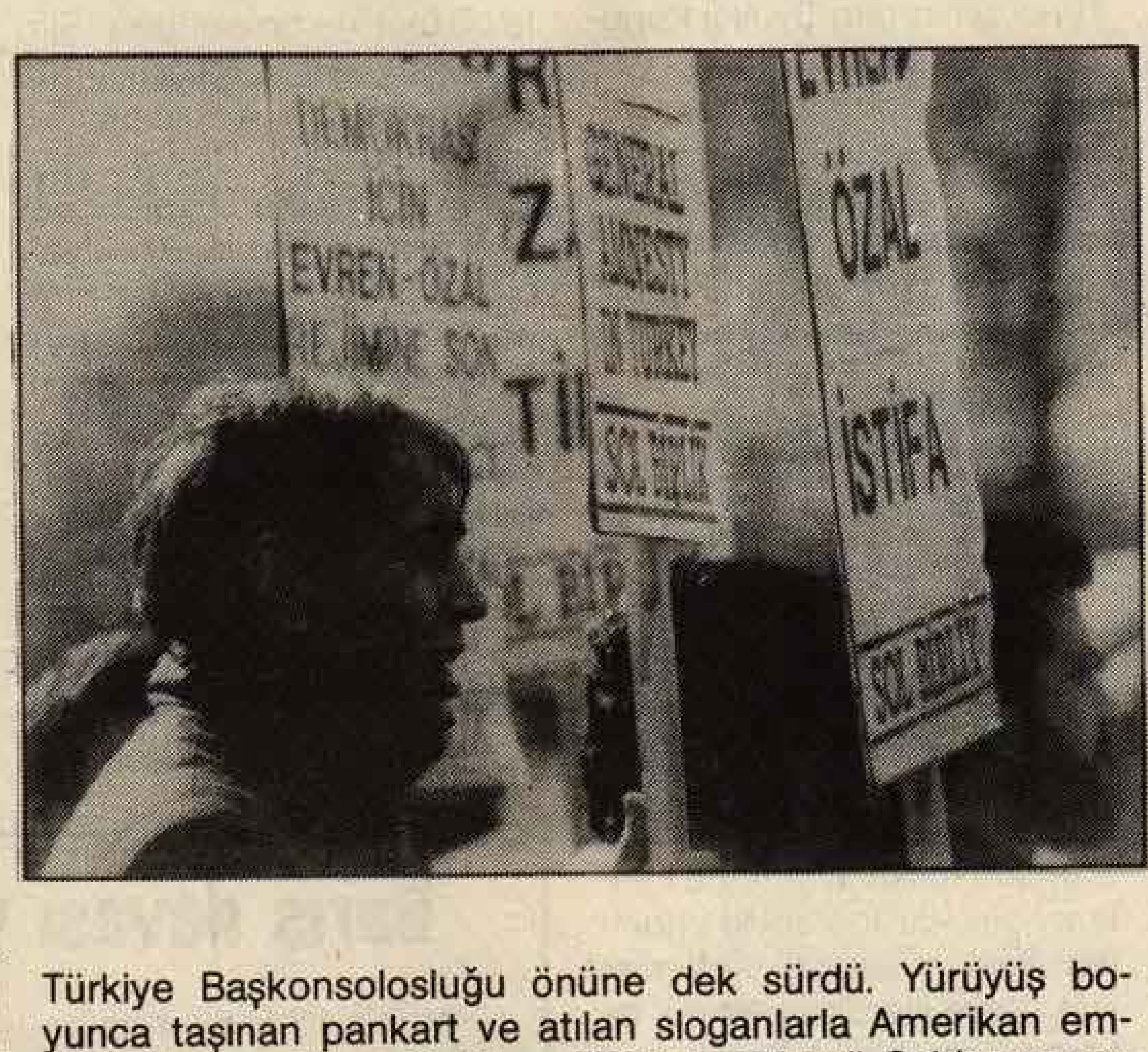

● Evren-Özal rejiminin askeri mahkemelerinin DISK davası ile ilgili verdiği siyasi karar Yunanistan'daki barış ve demokrasi güçlerince tepkiyle karşılandı.

Bir çok Yunanlı sendika lideri DISK'in kapatılıp yöneticilerinin ağır cezalara çarptırılması kararına karşı DISK'le dayanışma içinde olduklarını belirttiler.

Sol Birlik Yunanistan Komitesi, askeri mahkemenin hukuktan yoksun bu kararını protesto için bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında Türkiye ve T.Kürdistanı'nda insan hak ve özgürlüklerinin en kaba biçimde çiğnendiği, işkencelerin devlet politikası şeklinde sistemli bir şekilde sürdüğü, basının ağır sansür altında tutulduğu, Kürt halkının kendi ana dilini konuşmasının dahi yasak olduğu, Barış Derneği, Töb-Der ve son olarak DISK yöneticilerinin hukuksal dayanaktan yoksun kararlarla cezalandırıldığı belirtildi. Türkiye'de demokrasiye geçildiği yolundaki iddiaların aldatmacadan başka bir şey olmadığı örnekleriyle somutlandı.

● Evren-Özal rejiminin Irak Kürdistanı'na son saldırısı Yunanistan Sol Birlik komitesi ve diğer Türkiye ve T.Kürdistanı'ndan örgütler (Dev-Sol, Dev-Yol, HK, TKP (B), Partizan, Rızgari ve YSK) tarafından düzenlenen ortak bir yürüyüşle protesto edildi. "Türk ve Kürt Politik Mülteciler" pankartı altında başlayan yürüyüş Atina'nın Propilya meydanından Türkiye Başkonsolosluğu önüne dek sürdü. Yürüyüş boyunca taşınan pankart ve atılan sloganlarla Amerikan emperyalizmi ve Evren-Saddam ittifakı lanetlendi. Saldırı ve protesto eylemine ilişkin haberlere Yunanistan basını, radyo ve televizyonu geniş bir yer verdi.

● Kürt halkının ulusal bayramı NEVROZ, Yunanistan Sol Birlik komitesi, Yekitiya Sosyalist Yunanistan komitesi, Yunanistan Avrupa'daki Kürt Öğrenciler Birliği (KSSE), Yunanistan'daki Iranlı Öğrenciler Örgütü (RISKAM), Irak Öğrenciler Birliği, Iran Demokratik Gençliği ve Öğrencilerinin örgütü, Kürdistan Sosyalist Birliği tarafından Politeknik'te düzenlenen ortak bir toplantıyla kutlandı. Gecede gösterilen slaytlarla izleyicilere Kürt halkının yaşamı tanıtıldı. Türkçe ve Kürtçe türkülerden oluşan müzik gösterisi ve Kürt halk oyunlarından örnekler sunuldu. Toplantıya Yunanistan Uluslararası Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri ve Türkiye bölümü sorumlusu da katıldı. Toplantıya katılan konuklar yaptıklar konuşmalarda Kürt halkının ve diğer bölge halklarının mücadelesinin yanında olduklarını vurguladılar. Geceye ayrıca Yunanistan'da tanınmış bir çok kişi ve örgüt katıldı. Geceye katılan kişi ve kuruluşlar şunlar:

Yunanistan Uluslararası Demokratik Dayanışma Komitesi Sekreteri (EEDDA) Nikos Fotiyadis

Yunanistan Komünist Partisi (KKE) Atina Örgütü Komitesinden Dinos Ricunis

Yunanistan Komünist Gençliği (KNE) MYK üyesi Statis Kostas

IRINI (BARIŞ) ve KRITIKI gazetelerinin müdürü Babis Konstandopulos

Yunanistan Antiemperyalist-Antisömürgeciler Derneği Başkanı Yorgos Dolianist.

İşçi sınıfının artan direnişi, yükselen grev mücadelesi

İşçi sınıfı, bütün yasal engellere ve baskılara rağmen grev silahını artan ölçülerde kullanmaya başladı.

Hükümetin resmen hedef olarak ilan ettiği enflasyon rakamlarını, gerçekleşen rakamlar hemen hemen iki misline yaklaşan ölçüde aşıyor. Oysa işçilere toplu sözleşmede verilen zamlar hedef olarak ilan edilen enflasyon düzeyi ölçüsündedir. Bazen de bu düzeyi çok az bir miktarda aşıyor.

Bu politikanın tabii bir sonucu olarak, işçi sınıfı sürekli olarak yoksullaşıyor. Petrol-İş sendikası kendi işkoluna yönelik yaptığı araştırmada 1980 sonrası gerçek ücretlerin petrol sektöründe % 54, kimya sektöründe % 57 ve lastik sektöründe % 57 oranlarında gerilediğini tespit etti.

Ücretlerdeki gerilemenin bir başka belirtisi olarak 1979 yılında üretim değeri içinde ücret payları ortalama % 8,28 olan Petrol-İş üyelerinin 1984'de bu paylarının % 2,83'e düştüğü açığa çıktı. Buna karşılık bu işkolunda 1985 yılı kâr artışının özel sektörde % 49,22, kamu sektöründe % 57,69 belirlendi. Gerçek gelirlerin bu ölçüde düştüğü bu ortamda, işçi sınıfı grev silahına artan ölçüde sarılmaya başladı. Bağlanamayan ve uzlaşmazlıkla biten toplu sözleşmelerin sayısı giderek artıyor.

11 Nisan tarihli gazetelerde 53 bin işçinin toplu sözleşmesi uyuşmazlıkla sonuçlandığı, 22 bin işçiyi kapsayan işyerlerinde grev kararı alındığı, halen 10 bin işçinin de grevlerde olduğu açıklanıyor. Petrol-İş sendikasına bağlı toplam 60 işyerinde 9700 işçi grev yaparken, Kristal-Çitser İş Kılıçoğlu tuğla fabrikasında 563 işçi ile greve başladı.

Öte yandan Yol-İş sendikasına bağlı 124 bin 734 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi anlaşmazlıkla sonuçlandı. Buna ek olarak Türkiye Maden-İş sendikası Etibank'a bağlı işyerlerinde çalışan 10 bin 360 işçi, Petrol-İş sendikası 11 işyerinde çalışan 10 bin 230 işçi, Türk-Metal sendikası, Etibank'a bağlı çeşitli işyerlerinde 7 bin, Denizcilik Sendikası da Türkiye Denizcilik ve Deniz Nakliyatta 10 bin işçiyi kapsayan sözleşme müzakerelerinde uyuşmazlığa gitti. Böylelikle toplu sözleşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanan bazı diğer sendikalara bağlı işçilerle birlikte, bugün uyuşmazlık masasında toplam 204 bin işçinin sözleşmesi bekliyor.

Şu anda grevde olan işçilere ilave olarak, Mayıs ayı içinde yeni grevlere başlama hazırlıkları yapılıyor. Petrol-İş sendikası, Sümerbank, Elvan Plastik, Orman Ürünleri Sanayii'nde çalışan 4 bin 500 işçi greve gitme kararı almış durumdalar.

Öte yandan, 12 Eylül döneminin en yaygın ve toplu grevini yürüten Petrol-İş sendikasına yönelik baskılar devam ediyor. Petrol-İş Sendikasının örgütlenme sekreteri Mehmet Çelik ile Gebze Şube Yönetim Kurulu üyesi 7 kişi ve iki örgütlenme uzmanı polis tarafından gözaltına alındı.

İşverenler Sendikası Başkanı Halit Narin basına yaptığı açıklamada "ülkemizde toplu grevler daha önce yaşanmış ve hiçbir kesime yarar getirmediği görülmüş bir uygulamadır. Bu uygulamalar istenmediği halde kontrolden çıkarak Türkiye'de kargaşa ortamından yararlanmak amacı güdenlerin arzuladığı olayların meydana gelmesine yol açabilir" diyerek işçileri tehdit etti.

Petrol-İş sendikası Başkanı Cevdet Selvi ise yaptığı açıklamada, "grevi kırmak ve işçileri tehdit etmenin bir sonuç vermeyeceğini" söyleyerek, grevlerin "işyerlerinde sağlık kurallarına uyulması ve ücretlerin insanca yaşamaya yetecek düzeye getirilmesi" için yapıldığına dikkati çekerek, "bunlar ekmek grevleridir, amacımız grev değil, haklarımızı alabilmektir" dedi.

Petrol-İş'in greve katılan üyeleri için yaptığı kapalı salon toplantıları devam ediyor. Kartal ve Kağıthane'de yapılan toplantılara yaklaşık biner işçi katıldı. Konuşmacılar TİSK'i, Kiplas'ı ve Özal hükümetini eleştirdiler. Toplantılarda söz alan Petrol-İş yöneticileri, "bu grevlerin Türkiye işçi sınıfının özgürlük, demokrasi ve hak arama açısından büyük önem taşıdığını" vurgulayarak, grevlerin işverenlerce "ideolojik ve siyasi" olarak nitelenmesine karşı çıktılar; "insanca yaşama mücadelesi, hak arama mücadelesi, ekmeği büyütme mücadelesi ne kadar ideolojikse, bizim grevlerimiz de o kadar ideolojiktir" diye konuştular.

Petrol-İş grevleri üzerine açıklama yapan Orhan Balaban, "Petrol-İş sendikası bir çok ilde grev sürdürmektedir. Biz Türk-İş olarak grevlerle dayanışmayı sağlamak amacı ile toplantılar düzenleyeceğiz" dedi. Petrol-İş sendikasının grevler nedeni ile maddi sıkıntıya girmesi olasılığına karşı Türk-İş'e bağlı sendikaların üyelerinin bağış kampanyası açabileceklerini belirterek, "sendikaların birbirleri ile maddi dayanışma içinde olmalarına yasalar engeldir. Ülke düzeyinde maddi sıkıntıya düşen sendikalarla Türk-İş ve Türk-İş'e bağlı sendikalar manevi dayanışma içinde mutlaka olacaklardır. Grevdeki işçiler için, diğer sendika üyesi işçiler bağışta bulunabilirler. Onun için süratle bu dayanışmanın gerçekleşmesi lazımdır" dedi.

Türk-İş'in 26 Nisan'da Samsun'da düzenlediği mitinge 20 bine yakın işçi katıldı. İşçilerin bu mitingde en çok haykırdıkları sloganlar, "Hükümet İstifa", "Özal İstifa", "Özal Gitmeli Sözleşmeler Bitmeli", "Özal Dışarı Demokrasi İçeri" oldu. Petrol-İş sendikası, grevleri, kamuoyuna anlatmak amacıyla, 10 Mayıs pazar günü grevlerin yaygın olduğu Kocaeli'de bir miting düzenleyecektir. Petrol-İş'in bu mitinginin Türk-İş tarafından destekleneceği açıklandı.

Bugün Türkiye'nin içinde ve dışında, işçi sınıfının grevleri ile dayanışmayı yükseltmek en güncel görevdir. Grevlerin başarı ile sonuçlanması demokrasi mücadelesine hız katacak, artan ölçülerde yeni işçilerin mücadeleye katılmasına olanak sağlayacaktır.

GREV SÖZCÜSÜ
GREV SÖZCÜSÜ
GREV SÖZCÜSÜ
GREV SÖZCÜSÜ

Daha yığınsal eylemlere doğru

Türk-İş, geçtiğimiz Nisan ayının 26'sında Samsun'da bir miting ve yürüyüş düzenledi. Miting, polisin tüm baskılarına, katılmak isteyen binlerce kişinin miting alanına sokulmamasına rağmen, 20 bine yakın işçinin katılımıyla gerçekleşti.

Bilindiği gibi Türk-İş içinde uzun süren tartışmalardan sonra bir dizi eylem kararı alınmıştı. Rejimin sendikal hak ve özgürlüklere yönelik devam edegelen işçi düşmanı politikasını protesto etmek ve işçi taleplerini topluca Meclis'e vermek isteyen sendika yöneticilerinin eylemini, yine hükümetin direktifiyle polis engellemişti.

Nitekim Türk-İş'in 19 Nisan'da Mersin'de düzenlemeyi kararlaştırdığı miting ve yürüyüş yine hükümetin direktifi doğrultusunda Mersin valiliğince engellendi. Bahane olarak da aynı tarihte yapılan üniversite sınavları gösterildi. Bu tutum işçi eyleminden duyulan korkunun bir ifadesidir. Sendikacılar, engellemeyi işçi düşmanlığı ve işçiden duyulan korku olarak nitelerken, Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz tepkisini şöyle dile getirdi: "İktidar halktan korkmaktadır. Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi tüm kurum ve kurallarıyla yerleştirilinceye kadar, bu mücadele sürecektir."

Hatırlanacağı gibi, 12 Eylül rejimi, işçi sınıfının, sendikacıların demokrasi mücadelesine katılmasını engellemek ve yükselen demokratik kitle hareketini boğmak amacıyla, 28 Eylül ara seçimlerinde Türk-İş'in birçok ilde düzenlemeye çalıştığı mitingleri engellemek için büyük çabalar sarfetti. Son örneklerde de görüldüğü gibi demokrasi düşmanlığını sürdürüyor. İşçiler, emekçi halklarımız bunu bizzat pratik yaşamlarında görüyorlar. Rejimin iç yüzünü her geçen gün daha iyi kavrıyorlar.

Ne var ki, demokrasi mücadelesinin önüne dikilen tüm engellere rağmen başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halklarımız bu mücadeleye daha kararlı katılıyor. Ve her geçen gün bu mücadele daha da yığınsallaşıyor.

Nitekim Samsun'da gerçekleştirilen miting ve yürüyüş, işçi sınıfının demokrasi mücadelesindeki kararlılığının bir göstergesidir. Kimi sendika yöneticilerinin uzlaşmacı niteliklerine ve tutarsızlıklarına rağmen, gelişmelerin bizzat kendisi, işçi sınıfının, demokrasi mücadelesinin önderliğini yapmakta kararlı olduğunu bir kez daha gösteriyor.

Samsun'da yapılan "Ekmek, Özgürlük ve Barış" mitinginde işçiler, sık sık "işçiler elele genel greve", "Özal dışarı demokrasi içeri", "hükümet istifa" sloganlarını atarken, işçiler adına yapılan konuşmalarda, Özal hükümetinin işçi ve demokrasi düşmanı politikasına karşı mücadeleden başka yol olmadığı anlatıldı.

Mitingde bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz grevli, serbest toplu pazarlık ve özgür sendikacılığın Özal'ın korkulu rüyası olduğunu, iktidarın işçi sınıfına ve onun örgütlerine karşı savaş açtığını belirterek şunları söyledi: "Bugünkü siyasal iktidar, insan haklarına saygılı bir düzene karşıdır. Siyasal iktidarın korkusu demokrasidir. Bugün her beş yurttaşımızdan biri işsizdir. Bu, iktidarın umurunda bile değil. İktidar, utanmadan, sıkılmadan işçinin daha çok sömürülmesi için her çeşit imkanı yaratmaya çalışıyor. Sırtımızdaki bu kamburdan kurtulalım."

Evren-Özal diktatörlüğünden kurtulmak ve demokrasiye kavuşmak için daha çok, daha kararlı ve daha yığınsal eylemlere ihtiyaç vardır. Tüm demokrasi güçlerine düşen görev, bunu geliştirme yolunda elele vermektir.

CIHAN ERDEM (PPKK)

SAHTE DEMOKRATLIKLA GERÇEK DEMOKRASİ MÜCADELESİ VERİLEMEZ

Cumhuriyet tarihi boyunca, Türk egemen güçlerinin ve onların devlet politikası nesnel gerçeğe rağmen, Kürt sorununa red ve inkar temelinde yaklaştı. Ulusal sorun, kimi batılı ülkelerde burjuva demokrasisi çerçevesinde çözümü mümkün iken, Kürt ulusal sorunu tam tersine 60 yıllık TC. tarihi boyunca yasal zeminlerde bile tartışılmasına tahammül edilemedi. Sürekli tabu olarak görüldü. Çok övdükleri Batı tipi demokrasi hayranları veya ilerici demokrat olarak bilinen Türk aydınlarının büyük bir bölümü bu duruma hemen intibak etti. Yıllarca bu konuda suskun kaldılar. Bu tabu da yasal çerçevede kolayca kırılamaz oldu. Türk egemen güçleri de bu sayede bir hayli mesafe katetti. Ancak izlenen yolun sonu iflastır.

Nitekim Kürt ulusal sorununu, asimilasyon, mecburi iskan veya bir çok örnekte görüldüğü gibi toplu soykırımla çözmeye çalışan Türk egemen güçleri, her defasında Kürt halkının ulusal direnişiyle karşılaştı. Sürdürülen bu politika gereği Kürt sorunu her zaman Türk hükümetlerinin baş gündeminde bulundu. Ve de hiç düşmedi. Meclislerde yapılan gizli oturumlar, kapalı kapılar ardında yapılan görüşmeler sorunu çözmedi, çözemez.

Sorunla ilgili olarak Birleşmiş Milletler Örgütü'nün belgelerinde yer alan ve örgüte üye tüm burjuva devletlerinin de onaylandığı "ulusların kaderlerini tayin hakkı" prensibinin —ki, bu özünde burjuva demokratik bir haktır—, Kürt halkının bizzat varlığını inkar eden Türk burjuvazisi için pratik bir değerinin olmadığını düşünmek belki mümkündür. Demokrasi, özgürlük konularında mangalda kül bırakmayan, demokratlık, ilericilik, hatta devrimcilik adına yola çıkan Türkiyeli aydınların ve politikacıların bu soruna sırt çevirmeleri, konuyu suskunlukla geçiştirmelerini, çoğu zaman egemen güçlerle aynı tutumu takınmalarını neyle açıklayalım? Bu, bağnazca şovenlik değil de nedir? Egemen güçlerin, günümüzde de 12 Eylül faşizminin değirmenine su taşımakla demokrasi mücadelesi verilemez. Toplumun demokratikleştirilmesine hizmet edilemez.

Günümüz Türkiyesi koşullarında, babadan devralınan mirasla, militarist çevrelere yaranmakla, büyük tekellere göz kırpmakla, Kürt sorunu konusunda 12 Eylül rejimi ile uzlaşmaya varmakla, Kürt dilinin serbestçe konuşulmasını istedi diye merkez yönetiminde yer alan arkadaşını partiden ihraç etme şovalyeliğinde bulunmakla demokratlık bir arada olmaz.

Özellikle geçtiğimiz son iki ay içinde, 12 Eylül faşizminin ağır sansürüne rağmen, Kürt sorununun yasal basına yansıması, kimi köşe yazarlarının soruna oldukça çekingen, dar ve eksik yaklaşmasına, hatta M.Toker, B.Ecevit gibi iflah olmaz yeminlilerin Kürt sorununu daha ince yöntemlerle sözde çözme önerilerine rağmen sadece konunun tartışılır olması bile, elbette ki bir gelişmedir. Bu, aynı zamanda izlenen 60 yıllık devlet politikasının iflasını belgeliyor. Ve bu gelişme olumlu olarak değerlendirilebilir. Ancak yine her zaman olduğu gibi, demokrasi kahramanı sözde ilerici aydınların bir bölümü malum suskunluğu tercih etti. Bu da görülmesi ve aşılması gereken bir olumsuzluktur. Bu gelişme, 12 Eylül rejiminin ılımlılaştığını değil, yıllardır her türlü baskıya rağmen, ulusal benliğini koruyarak, ulusal demokratik hakları için ulusal bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna her türlü fedakarlığa katlanarak direnen, 12 Eylül faşizminin estirdiği terör altında ülkede ve ülke dışında mücadele eden Kürt halkının ve onun ulusal demokratik güçlerinin kararlılığını gösteriyor. Kimi burjuva çevrelerini soruna birazcık realiteye uygun bakmaya, diktatörlüğü de buna birazcık tahammülkar davranmaya zorlayan gerçek demokrasi güçlerinin kararlı mücadelesidir. Tersi yönde düşünmek abesle iştigaldir.

Türkiye emekçi halkının gerçek özgürlüğünü ve mutluluğunu isteyen kimse, başka bir ulusu ezen bir ulusun özgür olamayacağı gerçeğinden hareketle ve Türkiye'de yıllardır gerçek bir demokrasi için verilen mücadele deneyimini değerlendirebilen Türkiyeli her demokrat şu gerçeği rahatlıkla görebilir. (Eğer görmek istiyorsa) Kürt halkının varlığı ve ulusal demokratik hakları tanınmadıkça, yani Kürt halkı kendi kaderini özgürce belirleme hakkına kavuşmadıkça, Türkiye'de gerçek bir demokrasi olmaz.

SELİM YALÇIN (TKP)

SONUÇ ALICI EYLEMLER İÇİN

Haziran ayında 34 ilde toplam 85 birimi kapsayan yerel seçimler var. Bu seçimlerin ortaya koyacağı tablo, kuşkusuz, Özal'ın genel seçim tarihini belirlemesinde bir rol oynayacak. Ama zamanı ne olursa olsun, genel seçimler şimdiden ülke politik yaşamının merkezinde yerini almıştır.

Özal ve ardındaki güçler de bu yöndeki kampanyalarını çoktan başlattılar. Emekçilerin yaşamını cehenneme döndüren enflasyon hızını kaybetmeden sürerken, hükümetin "kemerleri gevşetmeye" yöneleceğinden söz ediliyor. Halk düşmanı amaçlarla gözboyamanın içiçe geçtiği bir dizi "reform" tasarısı ortaya atılıyor. Buna paralel olarak rejimde "yumuşama" havasının öne çıkmasına özellikle dikkat ediliyor.

Bu gelişmeler ve bu arada AET'ye tam üyelik için yapılan başvuru, geniş yığınların gözünde hükümetin iddiaları ile gerçeklerin karşılaştırılmasının olanaklarını artırıyor. Kaçınılmazlıkla Türkiye'de insan haklarının, en temel hak ve özgürlüklerin varlığı artan ölçüde sorguya çekiliyor. Ve her seferinde de yaşanan gerçekler "demokrasinin varlığına" ilişkin iddiaları yalanlıyor.

Sendikal harekete yönelik baskıların ardından, demokratik gençlik hareketi de polisin azgın saldırılarına hedef oldu. Son dönemde, bir bölümü yayın hayatına daha yeni girenler olmak üzere birçok dergi yasaklama ve toplatma kararları ile yüz yüze geldi. Politik yasaklar sürerken içişleri bakanlığı tarafından hakkında güvenlik soruşturması yürütülen, yani fişlenen yurttaşların sayısının 1 milyon 680 bin olduğunun, yine pasaport verilmeyerek yurtdışına çıkışları keyfi olarak engellenenlerin sayısının ise 300 bini aştığının belirlenmesi, yasakların yığınsal boyutlarını gündeme getirdi. Türkiye Kürdistanı'ndaki birçok ilde sıkıyönetim sürmektedir ve buralarda baskı ve terör günlük yaşamın ayrılmaz bir parçasına dönüşmüştür. Diğer illerde ise olağanüstü yetkilerle donatılmış valiler hükümetin sivil "sıkıyönetim komutanları" durumundadır. Yürüyüşleri, toplantıları fütursuzca yasaklıyorlar.

Bunlar ilk nefeste sayılabilecekler; örnekler daha da çoğaltılabilir. Ama şurası açık ki, sırtını uluslararası sermayeye ve içerdeki işbirlikçilerine dayamış olan hükümet, 1982 Anayasası temelinde daha da geliştirmekte ve rafine etmekte olduğu güçlü bir baskı aparatına sahiptir. 12 Eylül'ün ilk vuruşunun ardından, biryandan çokyönlü politikalarla toplumun dinç, örgütlü güçlerini dağıtma ve tahrip etme, biryandan da keyfiliğe "yasal" kılıflar giydirme yönünde önemli adımlar atmıştır.

Işte Özal hükümeti, bunun verdiği güvenle kendi belirlediği sınırların aşılmamasına azami dikkat göstererek "demokratiklik" gösterilerine daha sık girişebiliyor. Elde ettiği manevra olanakları ile tehdit ve baskının yanısıra demagojiye daha serbestçe başvurabiliyor. Ne ki, Özal hükümetinin gelişmeleri denetimi altında tutmak, yığınlardaki değişim istemini kendi istediği mecralara akıtabilmek amacıyla giriştiği her manevra, sonuçta kaçınılmazlıkla ülkedeki demokrasi istemi ile gerçek durum arasındaki çelişkinin daha çıplak olarak gözler önüne serilmesini getiriyor.

Genelde Özal'ın hesabı açıktır. O, her ne pahasına olursa olsun zamanı kazanmak, en elverişli göreceği bir ortamda genel seçimlere giderek halka kendini onaylatmak amacındadır. Böylece 12 Eylül'ün getirdikleri "meşru"laştırılarak pekiştirilecek, demokratiksizlik kalıcılaştırılacak, kendisi de, Türkiye'yi uluslararası sermayenin egemen güçlerince dayatılan model doğrultusunda yeniden biçimlendirme işine daha pervasızca, eli kolu daha serbest olarak devam edebilecektir.

Bu hesabın bozulması, Özal hükümetinin muhtemel genel seçimlerde yenilgiye uğratılması canalıcı önemdedir. Diktatörlük rejimine son verilmesi için yapılması gerekenlere ise, Sol Birlik'in 1987 Zirve Sonuç Bildirisi'nde şöyle işaret edilmiştir: "Eğer engelleme olmazsa önümüzdeki genel seçimlere kadarki dönem bu açıdan büyük önem taşıyor. Bu dönemde demokrasi güçlerinin birliği ve kararlılığı, yığınların aktif mücadelesinin yükseltilmesi, Özal hükümetinin yıkılması, ordunun politik yaşama müdahalesinin önlenmesi ve demokrasinin önündeki engellerin aşılması için zorunludur."

Bu bağlamda şimdi toplumsal muhalefetin her bileşenin de, yığınların en geniş kesimlerinin her alanda, her düzeyde bir araya gelmesine, kendi istemleri çerçevesinde birleşmesine ve bu istemlerini derli toplu alternatif öneriler halinde formüle etmesine yardımcı olmak olağanüstü önem kazanmaktadır. Bu yığınlardaki canlanmayı saptırılmaz hedeflere yöneltmenin, yığınsal çıkışları sonuç alıcı kılabilmenin olmazsa olmaz koşuludur. Hem Özal hükümetinin yığınlardaki değişim isteğini sömürmesinin önüne geçmenin, manevralarından rejimi vurmak için yararlanmanın, hem de demokrasi düşmanlarının oyunlarının bozulması için zorunlu olan en geniş muhalefet güçlerinin birliğine, bunun tutarlılık ve perspektif kazanmasına katkıda bulunmanın yolu buradan geçmektedir.

Herşey, yığınları politikanın nesnesi olmaktan çıkararak öznesi haline getirme çabalarımızın başarısına bağlıdır.

İnsan hakları için görev başına!

Ülkemizde insan haklarını hoyratça çiğneyen Evren-Özal diktatörlüğünün sık sık, pervasızca insan haklarından, demokrasiden söz etmesi, tam da 12 Eylül yönetiminin ikiyüzlülüğünü sergiliyor. Oysa ki, ülkede, 12 Eylül rejimi, egemenliğini sürdürdüğü müddetçe demokrasiden, insan haklarının varlığından söz edilemeyeceğini, emekçi halk kitleleri her geçen gün çok daha iyi kavrıyor.

Nitekim hâlâ onbinlerce siyasi hükümlü ve tutuklunun cezaevlerinde insanlık dışı koşullarda, maddi ve manevi baskı altında tutulduğu, özel işkence timlerinin ilerici yurtseverleri, işkence tezgahlarından geçirmeye ve can almaya devam ettiği bir ülkede, insan haklarının varlığından söz edilebilir mi?

Geçtiğimiz günlerde, Insan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacının basına yaptığı açıklamaya göre, şubat ayında 149 olarak belirtilen kayıplar listesi 160'a yükseldi. Gözaltında kaybolanlarla ilgili bir kitapçık yayımladığı için Kürşat Istanbullu DGM'de ağır ceza talebiyle yargılanıyor. Evet, ülkede öylesine bir demokrasi vardır ki, işlenen karanlık cinayetleri ortaya çıkarmak veya sergilemek, büyük bir suçtur.

Ülkede, insan hakları sadece cezaevlerinde, işkencehanelerde çiğnenmiyor. Işkence tezgahlarında ölümden şans eseri kurtulabilen, ancak sağlığından çok şey kaybeden veya sakat kalan binlerce devrimci yurtsever, serbest bırakıldıktan sonra bile, sürekli polis, jandarma baskısı altında tutuluyor. Ilgisiz en basit bir olayda bile bu insanlar, polisçe sık sık gözaltına alınıyor.

Yine 12 Eylül yönetimi koşullarında, binlerce ilerici yurtsever, güvenlik soruşturması adı altında yürütülen bir keyfi uygulama ile çalışma hakkından yoksun bırakıldı. Bu insanlar, adeta açlığa mahkum edilmeye çalışılıyor. Güvenlik soruşturmasına karşı yükselen tepkiler karşısında Özal hükümetinin, demagojik bir manevrayla güvenlik soruşturmasının hafifletileceği yönünde açıklama yapmasına rağmen durum tam da tersine bir gelişmeyi gösteriyor.

Halit Narin, geçtiğimiz günlerde konuyla ilgili basına yaptığı açıklamada, **"Güvenlik soruşturması özel sektöre ait işyerlerinde de zorunlu olsun."** diyordu. Öte yandan Milli Eğitim Bakanlığı, Gazi Üniversitesine ve eğitim fakültelerine bir genelge göndererek son sınıf öğrencileri hakkında güvenlik soruşturması yapılmasını istedi. Bu uygulamayla bir yandan insanların çalışma hakkı tehdit altına alınırken, diğer yandan da öğrencilerin, akademik-demokratik mücadeleye katılmamaları yönünde yeni bir tehdit aracı oluşturuyordu.

12 Eylül rejimi altında, fişlemenin yaygınlaştırılıp merkezileştirilmesi sonucu, Içişleri Bakanlığında 1 milyon 700 bin kişilik bir sakıncalılar listesi oluştu. Bu, ülkede her 30 kişiden birinin sakıncalı olduğu anlamına geliyor. Bu, aynı zamanda 2 milyona yakın insanın çalışma hakkının, seyahat özgürlüğünün vb. temel haklarının resmen ellerinden alınması demektir.

Nitekim bugün, pasaport için müracaat eden 300 bin kişinin çok az sayıda insana pasaport verildiği, bunların da çoğunun yurtdışına çıkmalarına izin verilmediği kamuoyunca bilinmektedir. Cumhuriyet gazetesinin geçtiğimiz günlerde konu ile ilgili yayınladığı araştırmaya göre, yurt dışına çıkmasına izin verilmeyen 20 bin vergi borçlusu dışındakilerin ezici çoğunluğunu ilerici, yurtsever insanlar oluşturmaktadır.

Tedavi olmak amacıyla yurt dışına çıkma talebinde bulunan ancak çıkmalarına izin verilmeyen Ruhi Su ve Orhan Apaydın tedavi olamadıkları için yakalandıkları hastalıktan kurtulamadılar. 12 Eylül yönetimi, bu iki yurtsever insanı resmen ölüme terk etti.

Yurt dışına çıkmalarına izin verilmeyenler için ileri sürülen gerekçe şudur: **"Memleketten ayrılmaları genel güvenlik bakımından mahzurludur."** Bu, hukuki hiçbir dayanağı bulunmayan keyfi uygulamadan başka bir şey olabilir mi? Görüldüğü gibi 12 Eylül rejimi demokratik görünmeye çalışırken uygulamalarına hukuki dayanaklar bulmaya hiç gerek duymuyor.

Evren-Özal diktatörlüğünün ülkede estirdiği terör nedeniyle, çeşitli yollarla yurtdışına çıkmak zorunda bulunan ve ezici çoğunluğu ilerici yurtseverlerden oluşan 14 bin kişi, vatandaşlıktan çıkartılırken, 26 bin kişiye daha yurda dön çağrısı yapıldı. Bu demektir ki, binlerce yurtsever daha vatandaşlıktan atılacak. Halbu ki, vatandaşlık hakkı, insanların doğuştan kazandıkları tabii bir haktır. Insanları bu haktan mahrum bırakmanın hukuki hiçbir gerekçesi olamaz. Bu hakkı kullanma tasarrufu tamamen insana aittir. Türkiye'nin de imza attığı insan haklarına ilişkin uluslar arası sözleşmelerde böyle deniyor.

Ne ki, faşist diktatörlük, insanların temel hak ve özgürlüklerini ayaklar altına almakta hiçbir sakınca görmüyor. Bu pervasızlığını sürdürmeye devam edeceğini her defasında gösteriyor.

Evren-Özal diktatörlüğünün, insan haklarına yönelik saldırıları durdurulabilir, durdurulmalıdır. Bu yönde tüm demokrasi güçlerine önemli görevler düşmektedir. Demokrasi güçlerinin yürüteceği kararlı bir mücadeleyle, 12 Eylül rejiminin insan haklarını çiğnemeye devam etmesini önüne geçilebilir, gaspedilen haklar geri alınabilir. Insanların temel ve hak özgürlüklerini savunmak, insanım diyen herkesin görevidir.

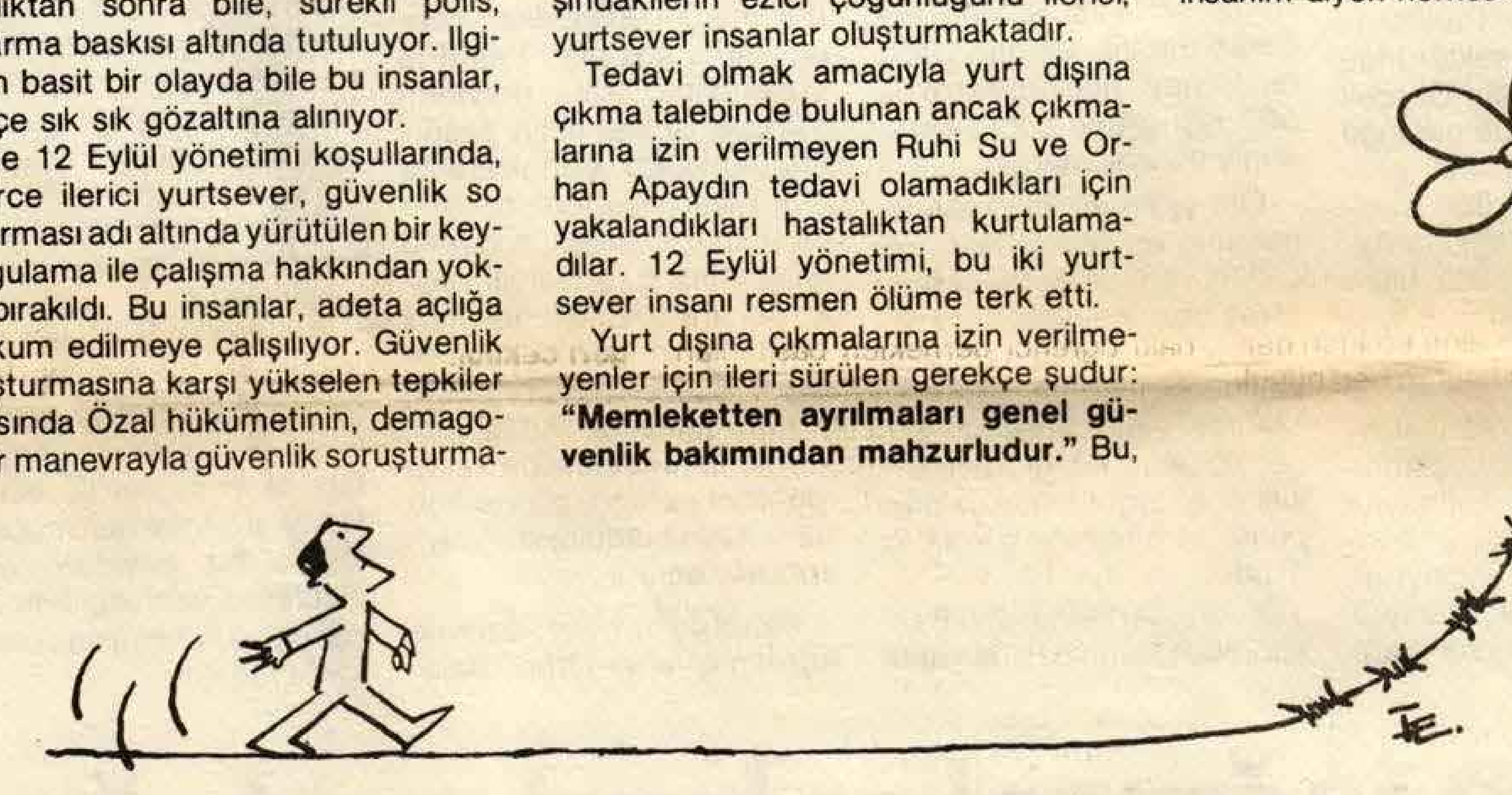

MHP ve ülkücü kuruluşlar davası sonuçlandı

6 yıla yakın bir süredir devam eden MHP davası 7 Nisan l987 tarihinde, Ankara 4. Kolordu Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesince açıklanan kararla sonuçlandı. "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası"nda MHP Genel İdare Kurulu'nun tümü beraat ederken sadece faşist partinin başbuğu Alpaslan Türkeş mahkum oldu. Ayrıca, çeşitli öldürme ve bombalama olaylarına karıştıkları için 5 idam 9 müebbet ve 219 hapis cezası verildi.

Kapatılan MHP davasının böyle sonuçlandırılmasıyla faşist parti MHP ve diğer "legal" uzantıları aklanmak istenmiştir. Buna kamuoyunun göstereceği tepkinin önlenmesi, 12 Eylül rejiminin "tarafsızlığının", "hem sağa, hem de sola karşı olduğunun" kanıtlanması için de A. Türkeş ve diğer ipliği zaten pazara çıkmış caniler "adi suçlardan" mahkum edilmek zorunda kalınmıştır.

MHP'nin işçi sınıfı örgütlerine, ilerici demokratik güçlere düzenlediği sayısız saldırılar ve cinayetlerle kendi özledikleri ırkçı-şoven, faşist ve militarist bir rejimi getirmeye çalıştıkları bilinmektedir. Bu faaliyetlerinde Kontrgerilla, MİT vb. kuruluşlarla işbirliği içinde oldukları, MC hükümetleri döneminde devlet kuruluşlarında odaklanarak çalışma yürüttükleri ve ABD'nin ülkemizde faaliyet gösteren CIA elemanlarınca yönlendirildikleri, yurtdışındaki gerici, ırkçı parti ve kuruluşlarla ilişkilerinin iyi olduğu (örneğin CSU) aynı şekilde ülke ve dünya kamuoyunca artık bir sır değildir.

Faşist hareketin MHP ile su üstüne çıkan bu kesimi katliam ve cinayetleri ile 12 Eylül darbesinin hazırlanmasına, faşist bir rejimin tezgahlanmasına en büyük katkıda bulunmuştur. Nitekim 12 Eylül cuntası "terör ve anarşi" gerekçesini temel nedeni olarak göstermiştir. Faşist bir rejimin artık cani yüzü açığa çıkan MHP ile özdeş görünerek oturtulması mümkün değildi ve böyle bir rejime en çok katkısı bulunan MHP'nin kapatılması, yöneticilerinin yargılandığı görünümünün yaratılması kaçınılmazdı ve öyle de oldu. Cuntanın, faşist rejimin bu "kamburdan" kurtulması elbette kolay olmayacaktı. 12 Eylül'de teslim olmayan Türkeş iki gün sonra darbenin asıl niteliğini görüp kendisi için fazla korkulacak bir durum olmadığını ve başka yapacak bir şeyi kalmadığını görerek teslim oldu. Ardından, "Biz içerdeyiz ama görüşümüz iktidarda" demesi MHP'nin 12 Eylül darbesi yolunda işlevini yerine getirdiğini, faşist rejimin yerleştirilmeye çalışıldığını ve kendilerinin de zaten bunu istediklerini ortaya koymaktadır. Fakat devlet dışında örgütlü silah çetesine, vurucu güce rejimin şimdilik ihtiyacı kalmamıştı.

Bu davada sayısız cinayetler ve MHP'nin MİT, CIA, Kontrgerilla ve diğer resmi kuruluşlarla ilişkileri ortaya çıkartılmamıştır. Türkeş, "silahlı çete kurmak" ve "çeteyi yönetmek" suçlarından 11 yıl 1 ay 10 gün ağır hapis cezasına çarptırılmıştır. TCK'nın sözkonusu 313. maddesiyse siyasi suç kapsamına girmiyor, "adi suçlardan" sayılıyor. Hem bu nedenle, hem diğer yöneticilerin tümünün beraat etmesi MHP ve uzantısı ülkücü kuruluşların politik olarak aklanması anlamına geliyor. Diğer yandan, yargıtay bu kararı onaylarsa Türkeş sadece 1 gün daha içerde yatacak ve böylece önceki yattıklarıyla cezasını doldurmuş olacak. Daha bitmedi...

Siyasi suç kapsamına girmediği için olası ilk aftan da yararlanabilecektir. İddianamede ve esas hakkındaki mütalaada öngörüldüğü gibi "anayasal düzeni silah zoruyla değiştirmeye çalışmak"tan suçlu görülse hiçbir aftan yararlanamayacaktı. Karar böylesine ince ayrıntılar hesaba alınarak en hafif ceza biçimiyle Türkeş'i mahkum etmiştir. Türkeş'e ve onun MHP'sine minnettar olmaları zaten beklenen "zaten onların görüşünün iktidarı" olan Evren-Özal diktatörlüğünün elinden geleni yaptığı, onları politik olarak aklamaya çalıştığı ve mümkün olan en hafif biçimde bu davayı atlatmalarını sağladığı gözler önüne serilmiştir.

Demokratik öğrenci hareketi engellenemez

Öğrencilerin direnişi hükümeti geriletti

Üniversite yaşamındaki sorunların çözümü, YÖK uygulamaları ve öğrenci derneklerine yönelik saldırıları protesto için geçtiğimiz aylarda eyleme geçen öğrenci gençliğin yükselen mücadelesi yeni saldırılarla karşı karşıya. Diktatörlüğün YÖK yasasının 59. maddesinin değiştirilmesini içeren ve varolan öğrenci derneklerinin kapatılmasını, üniversite gençliğinin tek tip güdümlü öğrenci derneklerine hapsedilmesini amaçlayan yeni saldırısı, öğrenci gençliğin güçlü ve kararlı direnişi ve direnişin kamuoyunda gördüğü destekle geriletildi. Öğrenciler akademik-demokratik mücadelelerindeki en önemli silahlarını, derneklerinin korudular.

Öğrenciler, yasal, demokratik örgütlenmelerini yoketmeyi amaçlayan yasa tasarısının geri çekilmesini sağlayan direnişleriyle, hakların korunması ve yeni hakların kazanılması için harekete geçmekten başka bir yol olmadığını gösterdiler. Üniversite öğrencilerinin demokratik mücadelesi, işçi sınıfının grevlerle, direnişlerle açtığı demokrasi yolunda yeni bir köşetaşı, demokrasi ve haklar için mücadeleye yeni ve güçlü bir katkı oldu.

Demokratik öğrenci hareketini çökertmeyi amaçlıyorlardı

Varolan öğrenci derneklerinin kapatılmasını, güdümlü ve işlevsiz dernekler oluşturulmasını hedefleyen yeni yasa tasarısı, diktatörlüğün öğrenci gençliğin yasal, demokratik mücadelesine sistemli saldırısının önemli bir parçasını oluşturuyor. Öğrencilerin çetin mücadeleler sonucu elde ettikleri dernek kurma hakkı baştan beri büyük engellerle karşılaştı. Kuruluş çalışmaları sırasında çeşitli yasal engelleri aşabilen, dernek kuruculuğu için başvuru yapan öğrenciler gizli açık tehdit edildiler. Kuruluşlarını tamamlayan derneklerin tüzel kişilik kazanmaları rektörler, dekanlar, valiler ve sıkıyönetimce engellendi. Kimi üniversite ve fakültelerde, yönetim ve faşistlerin işbirliğiyle korsan dernekler kurulmaya çalışıldı. Kuruluş başvurusu yapanlar karşılarında YÖK yasasının 59. maddesinde yer alan **"üyelik için rektör izni"** engelini buldular. 59. madde nedeniyle halen birçok dernek tüzel kişilik kazanamamış bulunuyor.

Öğrenci derneklerinin zorlu koşullarda üniversite öğrencilerinin yaşamsal istemlerini savunan çalışmaları, bu yönde yürüttükleri kampanyalar ve etkinlikler öğrenci gençliğin **"Polissiz, parasız ve YÖK'süz üniversite"** için mücadelesinin yükselmesini getirmişti. Bununla birlikte hükümetin ve YÖK'ün öğrenci hareketini denetim altına alma, dernekleri çökertme yönündeki çabaları daha artıyordu. Bir yandan üniversite yönetimleri-polis işbirliğiyle yeni dernek kuruluşları önlenmeye, varolan dernekler çalışamaz hale getirilmeye çalışılırken, diğer yandan da öğrenci kitlesinin derneklerden koparılması, derneklerin yığınsallaşmasının engellenmesi yönünde çabalar artırılıyordu. Derneklere dinleme aletleri yerleştiriliyor, öğrencilere ajanlık teklif ediliyor, yöneticiler gözaltına alınıyor, öğrenci ve gençlik dergileri baskı altında tutuluyor, derneklerin altında **"yasadışı örgüt"** aranıyordu. Ancak diktatörlüğün yoğun propagandasına ve fiili polis saldırısına karşın dernekler ayakta durabiliyor ve öğrencilerin çıkarlarını savunmayı kararlı biçimde sürdürüyorlardı.

ANAP Balıkesir milletvekili ve Hitler'in **"Kavgam"** kitabını basan Yağmur Yayınevi'nin sahibi İsmail Dayı'nın YÖK yasasında değişiklik öngören tasarısı işte bu koşullarda meclise sunuldu. Yasa tasarısının ardında ise Milli Güvenlik Konseyi, YÖK ve hükümet bulunuyor. **"Öğrenci derneklerinin gözetim altında bulundurulması"** konusunda MGK'nin, **"Her üniversitede tek dernek olmalı"** sözüyle de YÖK Başkanı Doğramacı'nın bu konuda çaba yürüttükleri biliniyor.

Sözkonusu tasarıya göre; her üniversitede bir öğrenci derneği olacak, fakülte, yüksek okul, konservatuar ve meslek yüksek okullarında şubeleri olacak; kurucular arasında üniversiteye bağlı kurumlardan birer öğrenci yeralmak zorunda olacak; üyeler aidat ödemeyecek ve her öğrenci derneğin üyesi sayılacak; dernek kurulları üye sayısının bir fazlası ile yapılabilecek ve genel kurul toplantılarını yapamayan dernekler feshedilmiş sayılacaklar; dernekler rektörün ya da göstereceği bir yetkilinin gözetimi ve denetimi altında çalışacak; ve yasa yürürlüğe girdiğinde şu andaki dernekler kapatılacaktı.

Öğrenci dernekleri ve geniş öğrenci yığını bu yasa önerisine şiddetle karşı çıktılar ve yasal demokratik örgütlenme kazanımlarını savunmak için eyleme geçtiler.

Öğrenciler derneklerini korumak için harekete geçtiler

Yasa tasarısının meclis komisyonunda kabul edilmesi üzerine öğrenci dernekleri yaptıkları açıklamalarla, yasa tasarısına karşı çıktıklarını ve bu konuda miting, bildiri dağıtma, panel düzenleme gibi etkinliklerle görüşlerini kamuoyuna açıklayacaklarını belirttiler. Ankara'daki öğrenci dernekleri başkanları yaptıkları basın toplantısında, **"öğrencilerin yasal, keyfi bir çok engelle boğuşarak derneklerini kurduklarını ve şimdi de korumakta kararlı olduklarını"** söylediler. İstanbul'da öğrenci dernekleri tek tip öğrenci derneklerinin Nazi Almanyasında bulunduğunu belirterek, **"TBMM ve kamuoyuna açık mektup"** başlığıyla görüşlerini açıkladılar. İzmir'deki öğrenci dernekleri de Evren'in Ege Üniversitesinde olduğu saatlerde yasayı protesto eden bildiriler dağıttılar.

Öğrenci gençlik tüm baskı ve engellemelere rağmen YÖK'e karşı demokratik bir üniversite için mücadelesini sürdürüyor. Sol Birlik öğrenci gençliğin bu haklı mücadelesinin yanındadır. Bu mücadelenin başarısı öğrenci gençliğin politik farklılıklar nedeniyle bölünmesinin önlenmesi ve en geniş birliğinin sağlanmasından geçiyor.

SOL BİRLİK 1987 ZİRVE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Ve öğrenciler 10 Nisanda yasa tasarısını protestolarını eylemle ifade etmeye başladılar. Ankara'da ODTÜ'deki yemek boykotunu, arkadaşlarının gözaltına alınması üzerine oturma eylemi izledi. Bu arada **"Sevgi, dostluk, kardeşlik işte ODTÜ'müz"** diyen öğrenciyi almak isteyen jandarma yüzlerce ODTÜ öğrencisine dipçikle saldırdı. Öğrenciler jandarma geri çekilene kadar eylemlerine son vermediler, Hacattepe Üniversitesindeki yemek boykotuna katılan öğrencilerin kimliklerinin alınması üzerine başlayan oturma eylemi, jandarmanın öğrenci kimliklerini iade etmesine kadar sürdü. SBF ve Gazi Üniversitesinde de yüzlerce öğrenci yemek boykotuna katıldı.

İstanbul'da, İstanbul Üniversitesi, İTÜ, Yıldız ve Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Kampüsünde binlerce öğrenci yemek boykotuna çıktı. İstanbul Üniversitesi merkez binada yemekhaneden çıkan öğrenciler marşlar söyleyerek üniversite postanesine kadar yürüdüler ve TBMM'ye protesto telgrafı çektiler. Ayrıca basın bildirisiyle görüşlerini belirttiler. İzmir Ege Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi ve Adana Çukurova Üniversitesindeki yemek boykotlarına yüzlerce öğrenci katıldı.

Öğrencilerin direnişi 14 Nisanda gerçekleşen protestolarla genişleyerek sürdü. İstanbul'da, Aksaray'dan Beyazıt'a doğru yürüyüşe geçen 2 bini aşkın öğrenci polis tarafından engellendi. Polisin saldırılarına öğrenciler **"Gelin dostlar bir olalım, öğrenci hakkın alalım"**, **"İnsanlık onuru işkenceyi yenecek"** diye haykırarak yanıt verdiler. Polis 65 öğrenciyi gözaltına aldı. Ankara'da SBF, DTCF, H.Ü.Tıp Fakültesi, A.Ü.Ziraat Fakültesi'nde yüzlerce öğrenci yemek boykotu ve oturma eylemi yaptılar. Aynı gün İstanbul'da 21 İzmir'de 20 Adana'da 8, Bursa'da 14 öğrenci temsilcisi Ankara'ya yürüyüş ve TBMM'ye dilekçe için yola çıktılar İstanbul'da çıkan grup İzmit'te gözaltına alınırken, Adana'dan yola çıkan öğrenciler de tutuklandı.

15 Nisan günü bini aşkın öğrenci Ankara'da yasa tasarısını protesto için Kızılay postanesine yürürken polisin saldırısıyla karşılaştı. Polis saldırısına karşı, **"İnsanlık onuru baskıyı yenecek"**, **"YÖK'e hayır"**, **"Demokratik Türkiye"** diye haykıranların 250'si gözaltına alındı. Eskişehir Anadolu Üniversitesi'ndeki 700 öğrencinin yemek boykotundan sonraki yürüyüşü polisçe engellendi. Edirne Trakya Üniversitesindeki yemek boykotuna yüzlerce öğrenci katıldı. İzmir'de 60 öğrenci polis baskılarını ve tutuklamaları protesto için açlık grevine çıktı.

Aynı gün, TBMM gündemine giren yasa tasarısı T.Özal'ın direktifiyle yeniden görüşülmek üzere geri çekildi.

Çeşitli illerden çıkan 55 öğrenci temsilcisi 16 Nisan günü Ankara'ya gelerek yasa tasarısının tümüyle geri çekilmesini, tutuklanan arkadaşlarının salıverilmesini istediler ve SHP milletvekilleriyle görüştüler. Diğer yandan üniversite öğrencilerinin protesto eylemlerine yönelik polis saldırısını protesto ve gözaltına alınan öğrencilerin bırakılması için yurtçapında öğrenciler açlık grevine çıktılar ve yemek boykotları yaptılar. Adana, Eskişehir, Bolu, Ankara, Trabzon, Sivas, İzmir, İstanbul ve Diyarbakır'daki üniversite ve fakültelerden binlerce öğrenci tüm baskı ve tehditlere karşın eylemlerini günlerce sürdürdüler.

Öğrencilerin eylemlerine geniş kamuoyu destek verdi

Üniversitelerde tek tip öğrenci derneği oluşturulması ve bu derneklerin rektörlüklerin gözetiminde çalışmalarını öngören yasa tasarısına karşı öğrencilerin haklı direnişi, öğrencilerin yürüttükleri eylemlerin her aşamasında kamuoyundan geniş destek buldu. Yasa tasarısının antidemokratik niteliğine tepkilerde, yasa tasarısının geri çekilmesinin sağlanmasında, öğrencilere yönelik polis saldırısının ve öğrenci hareketinin **"yasadışı"** göstermeye çalışan propagandalarının geriletilmesinde öğretim üyelerinin, öğrenci ailelerinin, yazar ve sanatçıların, sendikalar ve siyasi partilerin verdiği destek öğrencilerin direnişine büyük güç kattı.

Yasa tasarısının gündeme gelmesiyle birlikte basında birçok yazar Üniversitelere getirilmek istenen düzene karşı çıktılar. Bunlardan Hürriyet yazarı Oktay Ekşi şöyle diyordu: **"Bu önerileri, öğrencileri daha genç yaşta 'uşak' olmaya alıştırmak için getirilmiştir. Gerçi yürürlükteki YÖK yasası da bunu istiyordu, ama belli ki yasanın o hükmü öğrencilerin başını ezmeye yetmemişti."** (17 Nisan Hürriyet) Bu girişimin altında üniversiteleri kışlaya dönüştürme özlemi yattığını belirten eski başbakanlardan Bülent Ecevit, **"Tüm gençler sıkı denetim altındaki tek bir derneğin duvarları arasına hapsedilmek isteniyor"** dedi. SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, **"Hitler'in Nazi Almanyasında uygulanan örgütlenme yöntemleriyle ne öğrencilerin sorunlarına çözüm bulunabilir, ne de demokratik bir topluluğun içinde yer alınabilir"** derken, DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk da, **"Bugünkü devlet polis devletidir. Bu devekuşu demokrasisidir"** diyerek yasa tasarısına tepkilerini ifade ettiler.

Öğrencilerin Ankara'ya yürüyüşlerinde öğrencileri çok sayıda SHP milletvekilinin yanısıra Türk-İş'e bağlı Basın-İş sendikası genel başkanı Ali Ekber Güvenç ve Ağaç-İş sendikasını başkanı Güral Erçakır da karşıladılar. Trabzon'daki açlık grevini SHP yöneticisi Tevfik Çavdar ziyaret ederken, İstanbul'daki açlık grevini öğretim üyesi Doç. Dr. Uluğ Nutku, sanatçı Bilgesu Erenus, yazar Rıfat Ilgaz ziyaret ettiler. İzmir'de İnsan Hakları Derneği yöneticileri açlık grevine destek oldular. Ankara'da aralarında tanınmış doktor, avukat, gazeteci ve politikacıların bulunduğu 60 aydın 24 saatlik açlık greviyle öğrencilere destek verdi. Diğer şehirlerdeki açlık grevleri SHP örgütlerinden destek gördü. İstanbul'da açlık grevindeki öğrencilere Genel Hizmet İş ve Las Petkim İş sendikaları gecelemeleri için yer verdiler. Öğrencilerin basın toplantısına Tarık Akan, Işıl Özgentürk, Can Yücel de katıldı.

Öğrencilerin aileleri çocuklarının eylemlerinin her aşamasında yanlarında oldular. İzmir'de bir öğrenci velisi **"Harç yatırmak için altın dişlerimi sattım. Benim oğlum yürümesin de kim yürüsün."** derken binlerce üniversite öğrencisinin ailesinin görüşünü dile getiriyordu. Nitekim öğrenci aileleri evlatları gözaltındayken, mahkemeye çıkartılırken ve açlık grevinde yalnız bırakmadılar, yanlarında oldular. Yüze yakın öğrenci velisi öğrencilerin yanında açlık grevine çıktı.

Mücadele çok yönlü saldırılar altında sürdü

Öğrencilerin eylemi hükümet, polis ve gerici basının propaganda ve fiili olarak yürüttüğü saldırılar altında gelişti. **"Öğrenciler dikkat"**, **"Öğrenci değiller"**, **"Aman gençler oyuna gelmeyin"...** Tercüman gazetesinde yeralan bu manşetler, öğrencilerin haklı direnişini karalama, dernekleri öğrenci tabanından koparma ve bölme, öğrencilerin kamuoyundan gördüğü desteği geriletme amaçlı olarak ve öğrencilerin eylemi yükseldikçe artan dozda olmak üzere yeralıyordu. Nitekim hükümet sözcülerinin ve YÖK yetkililerinin her aşamada yaptıkları açıklamalar da aynı yönde oldu.

ANAP'lı İsmail Dayı, **"Bu dernekler öğrencileri temsil etmez. Az sayıdaki dernek yöneticisi tüm öğrenci kitlesini temsil ediyor. 10 kişi onbin kişiye yemek boykotu yaptırıyor"** M. E. Bakanı Emiroğlu, **"Biraz erken heyecanlandılar. Kışkırtma yapmak isteyen bazı unsurlar var. Ben tamamen hür irade altında, herkesin katıldığı bir dernek istiyorum."** İçişleri Bakanı Akbulut, **"Polis gerekli ihtarı yapar. Dağılmazlarsa dağıtır. Bunun başka yolu yoktur."** Başbakan Özal, **"Gençlerimizi dinlemeye anlamaya çalışacağız. Aksaklıkları düzelteceğiz... Biz gençliğimizin menfaat grupları ve karanlık odaklar tarafından istismar edilmesini istemiyoruz.. Bugün Türkiye'de kimse kanunları zorlayarak maksadına erişemez. Kanunları eskisi gibi zorlama devri kapanmıştır."**

Tüm bu sözler öğrencilerin meşru ve demokratik direnişlerinin, haklı mücadelelerinin şaşırtılması, geriletilmesi ve kamuoyundan gördüğü destekten yoksun bırakılmasını amaçlayan çelişkili, demagojik ve tehdit dolu açıklamaların örnekleri oldu. **Öğrenciler polis copu, jandarma dipçiği, gözaltı, tutuklama ve şaşırtıcı propagandalara karşın eylemlerini işte bu koşullarda yürüttüler.**

Yeni ve zorlu mücadelelere hazır olmak

Diktatörlük örgütlülüğe, örgütlenme fikrine karşıdır. Diktatörlüğün varolan baskı aygıtlarını tümüyle harekete geçirerek demokratik öğrenci hareketinin karşısına durması boşuna değildir. Demokratik öğrenci hareketinin giderek gelişmesi, kamuoyundan destek görmesi ve rejimin en önemli kurumlarından YÖK'e yöneliyor olması, diktatörlüğün saldırılarının ana nedenidir. MGK ve hükümet kaynaklı yasa tasarısı bu amaçla gündeme getirildi ve öğrenci hareketinin yasal, demokratik örgütlenmesini çökertmeyi amaçlıyordu. Bu nedenle, hükümetin yasa tasarısını Meclis Genel Kurulu'ndan çekmek zorunda kalması, öğrencilerin yasal örgütlenme haklarını korumada önemli başarıları olmuştur. Öğrencilerin zorlu mücadelelerle elde ettikleri yasal örgütlenme haklarını hükümete geri adım attırarak korumaları demokrasi mücadelesinde önemli bir potansiyelin işaretidir.

Gelişmeler demokratik öğrenci hareketine yeni deneyler, yeni dersler kazandırdı. Öğrenciler **"Bizler meşru zemini kullanarak haklarımıza sonuna kadar sahip çıkacağız. Yasa önerisinin geri çekilmesi bizlerin haklılığının, meşruluğunun göstergesidir. Sorunlara her zaman sahip çıkacağız. Zafer uzun vadeli olarak öğrenci derneklerinin olacaktır"** diyorlar.

Üniversite gençliğini yeni ve zorlu mücadeleler bekliyor. Sözkonusu yasa tasarısı gündemden inmemiştir. Öğrenim yılı sonunda yeni atılmalar sözkonusu. Polisin amansız saldırısı sürüyor. Diktatörlük gelişen gençlik hareketinin, gözde kurumu YÖK'e yönelmesinden tedirgindir. Üniversitelere ve gençliğe yeni saldırılar gündemdedir. Bu aşamada demokratik öğrenci hareketinin birlik ve yığınsallık düzeyi daha yüksek olmak zorunda.

Diktatörlük demokrasi mücadelesinde yer alan güçlerin birliğinden, dayanışmasından korkuyor. Bu nedenle, saldırıları gençlik hareketinin birliğine ve kamuoyundan gördüğü desteğe yöneliyor. Bu durum; birliği öne alan, kamuoyunun gençliğe verdiği desteği yitirmeyecek bir mücadele çizgisinde derneklerin güçlendirilmesi ve daha geniş öğrenci kitlesiyle bağlanması için çabaları artırmayı gerekli kılıyor. Üniversite gençliğinin yakıcı sorunlarının çözümü için, demokratik özerk üniversite mücadelesinin güçlenmesi için en doğru savaş çizgisi de bu oluyor.

Demokratik öğrenci hareketi Sol Birlik'in desteğini her zaman yanında bulacaktır. Tutuklanan öğrenciler salıverilmeli, soruşturmalar durdurulmalıdır... Yasa önerisi iptal edilmeli, öğrencilerin önerileri doğrultusunda dernekleşme haklarına konan yasaklar kaldırılmalıdır.

Arjantin halkı demokrasiye sahip çıktı

Arjantin'de Nisan ayı içinde ülkenin üç ayrı kentindeki askeri birliklerde çıkan darbe girişimleri boşa çıkarıldı.

Arjantin'in Cordoba kentindeki askeri üste, Başkent Buenos Aires yakınındaki Campo de Mayo üssünde ve kuzeydeki Salta kentindeki bir bölükte bir grup subay tarafından başlatılan ayaklanma, halkın demokrasiye sahip çıkmada gösterdiği kararlılık sonucu darbeci subayların teslim olmasıyla sonuçlandı.

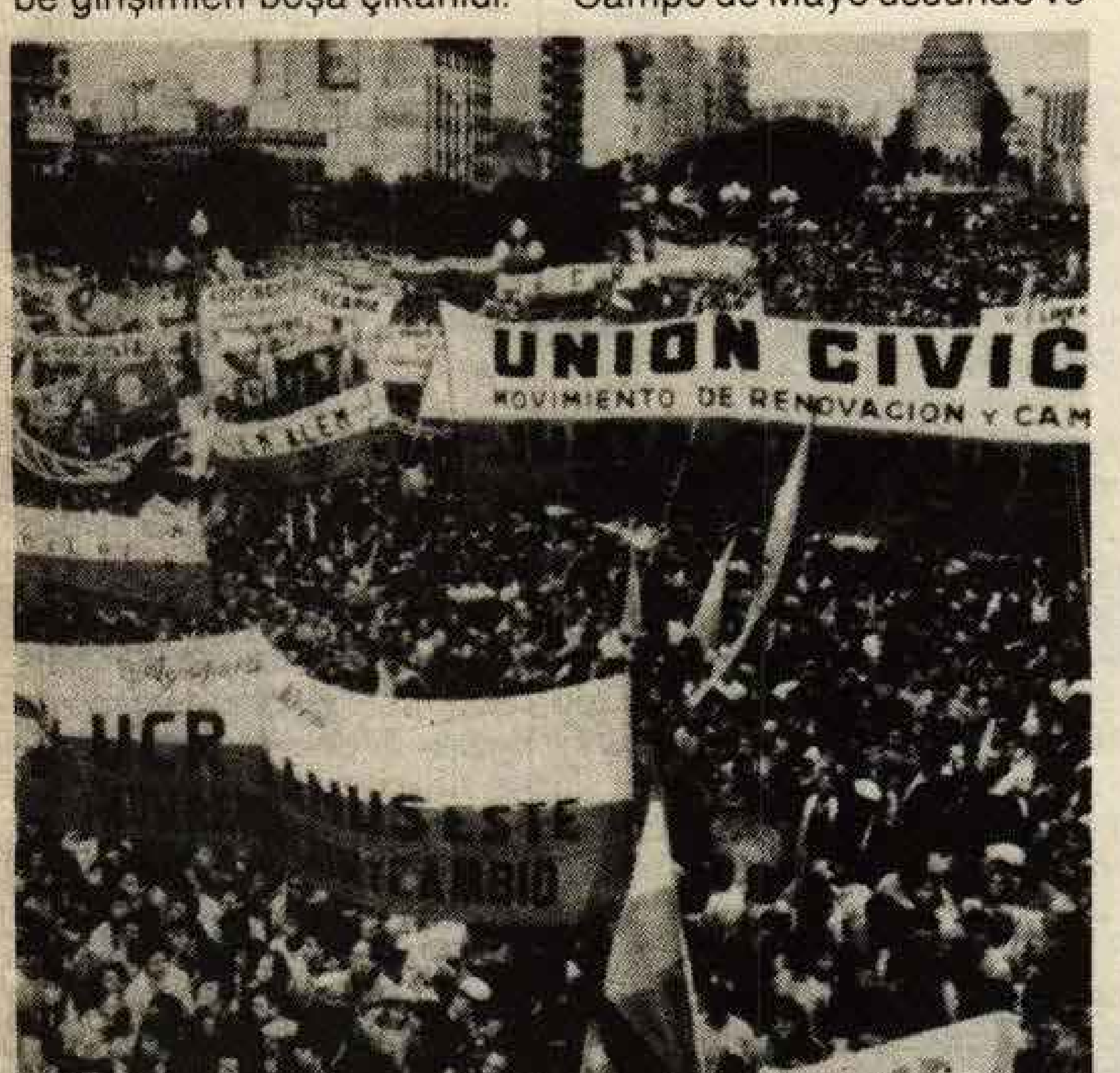
UNION CIVIC
MOVIMIENTO DE RENOVACION Y CAM
UCR

Her üç kentteki ayaklanmada da darbeciler 1976-1983 yılları arasındaki askeri diktatörlükler döneminde insan haklarını ayaklar altına alarak ağır suçlar işledikleri için yargılanan general ve subayların haklarında açılan davaların düşürülmesini, mahkumiyet kararlarının ortadan kaldırılmasını ve yeni davaların açılmamasını istiyorlardı.

Bilindiği gibi, 8 yıllık cunta döneminden sonra 1983 yılındaki seçimlerle Devlet Başkanı seçilen Raul Alfonsin, iktidara gelişinden 48 saat sonra eski cunta üyeleri hakkında kamu davası açılmasını istemiş ve 1976-1983 yılları arasındaki üç cuntanın lideri 9 general, cinayet, işkence, adam kaçırma, haksız yere tutuklama ve hırsızlık suçlarından yargılanarak hüküm giymişlerdi. Ancak, Alfonsin ordu içindeki huzursuzluğa son vermek gerekçesiyle şubat ayı sonunda cunta dönemindeki eylemlerinden ötürü subaylar aleyhine dava açılmasını durdurmuştu. Alfonsin'in bu kararı daha binlerce subayın işkence ve benzeri suçlardan yargılanmaları gerektiğini belirten demokrat çevrelerce ve Arjantin halkı tarafından kınanmıştı. Ülkede insan hakları davalarından halen 250 subay yargılanıyor.

Darbeci subayların demokratik rejime yönelik bu saldırıları Arjantin'de yığınsal protesto eylemleriyle ve demokrasiyi savunma yürüyüşleriyle kınandı. Cumhurbaşkanı Alfonsin parlamentoda yaptığı konuşmada "demokrasinin kesintiye uğramasına izin vermeyeceklerini" belirterek, halkı demokrasiyi korumaya çağırdı. Siyasi partiler ve sendikalar da üyelerine "demokrasiyi korumak için hazır olma" çağrısında bulunurken, Cordoba'daki üssün çevresinde toplanan halk, "Yaşasın demokrasi, teslim olun" diye haykırdı. Başkent Buenos Aires ve ülkenin diğer kentlerinde yüzbinlerce emekçi birbirini izleyen eylemlerle "demokrasiye destek" gösterileriyle Cumhurbaşkanı Alfonsin'in ve hükümetin tutumunu destekledi. Aralarında Komünist Parti'nin gençlik örgütünün de bulunduğu gençlik örgütleri, düzenledikleri ortak eylemlerle demokrasiyi savundular. Kongre binasının çevresinde demokratik rejimi kurmak için "insan zinciri" oluşturan gençler, "Diktatörlere bir daha asla! Yaşasın demokrasi!" belgilerini haykırdılar. Arjantin'de bütün demokratik partiler, bu arada komünist parti hükümet ile bir belge imzalayarak kesin desteklerini bildirdiler. Belgede bütün taraflar demokratik kazanımları savunmak için elden geleni yapma yükümlülüğünü üzerlerine aldılar.

Arjantin hükümet yetkililerince yapılan açıklamada, ordudaki ayaklanmaların ardında aşırı sağcı güçlerin bulunduğu, faşist emekli generallerin genç subayları kışkırttığı belirtildi.

Bu arada, dünyanın bir çok yerinden demokratik parti, örgüt ve devlet başkanı Arjantin Devbet Başkanı Alfonsin'e gönderdikleri mesajlarla demokrasinin Arjantin halkı tarafından korunacağına olan inançlarını belirterek, dayanışma ve desteklerini bildirdiler. SHP Genel Başkanı E.İnönü de Devlet Başkanı Raul Alfonsin'e bir dayanışma ve destek mesajı gönderdi.

Cuntacı subayların ayaklanmasına karşı demokrasiye sahip çıkan Arjantin halkı, cuntacılar dönemindeki işkence ve kayıpların sorumlusu olan subayların yargılanmaları için mücadeleyi sürdürüyor.

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün birliği yeniden sağlandı

Filistinlilerin sürgündeki parlamentosu Filistin Ulusal Meclisi, 18. dönem çalışmalarını Nisan ayının sonlarına doğru Cezayir'de tamamladı. Toplantıya Filistin Ulusal Meclisi'nin 400'ü aşkın üyesi, çok sayıda ülkeden gelen davetliler, yüzlerce Filistinli ve Arap gözlemci, 1000 dolayında uluslararası basın-yayın organlarından muhabirler katıldılar.

"Ulusal Birlik ve Kamplarda Direniş Oturumu" adını verdiği 18. dönem çalışmalarının açılışını yapan FKÖ lideri Arafat, Cezayir Devlet Başkanı'yla Libya Devlet Başkanı Kaddafi'ye teşekkür ederken, Sovyetler Birliği'nden de büyük dost olarak söz etti.

Filistin Ulusal Meclisi'nin 18. dönem toplantısına 8 Filistinli örgüt katıldı:

1- El Fetih (Arafat'ın liderliğini yaptığı örgüt),

2- Filistin Halk Cephesi (Habbaş'ın liderliğini yaptığı örgüt),

3- Filistin Demokratik Cephesi (Havatme'nin liderliğini yaptığı örgüt),

4- Filistin Komünist Partisi (Genel Sekreteri Süleyman Necab),

5- Mücadele Cephesi (Abdurrahman Gosa'nın liderliğini yaptığ örgüt),

6- Arap Kurtuluş Cephesi (Abdurrahman Ahmed'in liderliğini yaptığı örgüt),

7- Filistin Kurtuluş Cephesi (Talat Yakup'un liderliğini yaptığı örgüt),

8- Filistin Kurtuluş Cephesi (Abul Abbas'ın liderliğini yaptığı örgüt).

Filistin hareketinin tarihinde en kritik bölünme diye adlandırılan ve 1983'ten beri varolan bölünme, 1987 Cezayir Toplantısı ile aşılmış; böylelikle Filistin Ulusal Birliği 1970'li yılların ilk dönemi ölçüsünde yeniden inşa edilmiş oluyor.

Toplantı sonucunda Yaser Arafat yeniden Filistin Ulusal Meclisi Başkanlığına seçildi.

Toplantıda söz alan çok sayıda delege, Ortadoğu'da kalıcı bir barışın sağlanabilmesinin salt BM Örgütü'nün 242. sayılı kararıyla mümkün olamayacağını, Filistin halkının ve örgütü FKÖ'nün kayıtsız şartsız tanınması gerektiği dile getirildi. Diğer yandan Mısır'ın Camp David Antlaşması'ndan vazgeçmesi çağrısı da yapıldı.

Toplantıda çok sayıda kararlar alındı. Bunların başında ve en önemlilerinden birisi de şu oldu: İlk kez olarak Filistinlilerin İsrailli demokratik örgütlerle ilişkilerinin geliştirilmesi; işgal altındaki topraklarda yürütülen mücadeleye bu örgütlerin destek vermesi ve Filistin halkının kendi kaderini özgürce belirleme hakkını savunması isteniyor.

Toplantıda Filistin Ulusal Programı ve Arap Zirvesi kararlarına uygun kalınıp, bir platform da imzalandı. Diğer yandan Camp David Anlaşması'na ve Reagan yönetimine karşı yürütülecek politika yeniden tespit edildi.

Toplantı başlamadan önce Şubat 1985'te Ürdün Kralı Hüseyin ile FKÖ lideri Arafat arasında "Amman Antlaşması", FKÖ'nün Yürütme Kurulu (hükümet) tarafından bir bildiriyle reddedildi. Böylelikle Mısır-Ürdün-Bağdat rejimlerinin istemleri doğrultusunda muhtemel bir Filistin-Ürdün federatif yönetimini kabul eden anlaşma da yırtılıyordu..

Cezayir toplantısında alınan kararlar en başta gerici Arap yönetimlerini oldukça rahatsız etti. Mısır, aldığı tek taraflı kararla ülkesindeki Filistin kamplarını kapattığını bildirdi.

Başta SSCB olmak üzere, ilerici, barışsever güçler, Filistin sorununun çözümünün ancak Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkının tanınmasıyla mümkün olduğunu ve bunun Ortadoğu'da kalıcı bir barışın yolunu açacağını savunmaktadır. FKÖ'nün Filistin halkının meşru temsilcisi olarak katılacağı uluslararası bir konferansın gerçekleştirilmesi, sorunun aşılması doğrultusunda önemli bir ilk adım olacaktır.

Komsomol'un 20. Kongresi yapıldı

Sovyet Genç Komünistler Birliği Komsomol'un 20. Kongresi 15-18 Nisan günleri arasında Moskova'da toplandı. 40 milyon üyesi bulunan Komsomol'un bu forumuna ülkenin dört bir yanından, 4700'ü ilk kez seçilen 4800'ü aşkın delege katıldı. Kongreye ayrıca dünyanın çeşitli ülkelerinden 200'ün üzerinde delege katıldı. Ayrıca Kongreyi çeşitli ülkelerden 400 gazeteci izledi.

Sovyet gençliğinin forumunu bir konuşmayla açan Komsomol Birinci Sekreteri Viktor Mironenko, Komsomol'un SBKP'nin yenilenme doğrultusunu ve ülkenin sosyo-ekonomik gelişmesini hızlandırma stratejisini tümüyle desteklediğini ve bu doğrultunun yaşama geçirilmesi için gençliğe özgün enerji, coşku, özveri ve yaratıcılıkla atılımlar yaptığını belirtti. Komsomol Merkez Komitesi Politikbüro Raporunu okuyan Mironenko, ülkenin önünde duran büyük ve sorumlu görevlerin ve bu alanda Sovyet gençliğinin payına düşen görevlerin üstesinden gelebilmek için Komsomol'un da kendisini baştan aşağı yenilemesi gerektiğini vurguladı. Bu nedenle Komsomol'un 20. Kongresi'ne yeni tüzük tasarısı getirildiğini söyleyen Mironenko, Leninci Komsomol'un Sovyet yönetiminin tüm barışçı öneri ve girişimlerini desteklediğini belirtti.

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov Kongre'de yaptkığı konuşmada, Kongre'nin çalışmaları ve sonuçları hakkında tüm halka geniş bilgi verilmesi gerektiğine işaret etti. Yenilenme sürecinin ülkenin en büyük gençlik örgütünce desteklenmesinin SBKP için büyük önem taşıdığını söyleyen Gorbaçov, ülkedeki dönüşümlerin daha çok sosyalizm olarak özetlenebileceğini kaydederek, "bu da daha etkin yönetim, daha çok sosyal adalet, demokrasi ve açıklıktır" dedi. Gorbaçov, Komsomol üyesi gençlerin alınan kararları yaşama geçirmek için yoğun bir eylem dönemine girdiklerini ve bu zor işte Parti'nin gençleri her bakımdan destekleyeceğini ve hata yapılmasından korkulmaması gerektiğini kaydetti.

Sovyet Genç Komünistler Birliği Komsomol'un 20. Kongresi, Komünist Partisi'nin sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma, toplumsal yaşamın tüm alanlarında yenilenmeyi gerçekleştirme rotasının içtenlikle desteklenmesi konusunda gençliğin birlik içinde olduğunu saptadı. Kongrede ayrıca Komsomol örgütlerinin bağımsızlığını geliştirmeye yönelik değişiklikleri, girişkenliği artırıcı düzenlemeleri içeren örgüt tüzüğü onaylandı. Kongre'de Komsomol'un dünyanın dört bir yanında tüm demokratik, savaş karşıtı hareketlerle, değişik politik doğrultudan gençlik kuruluşlarıyla diyalogu güçlendirmesi temel gövrevlerden biri olarak saptandı ve karar altına alındı.

Kongre 33 yaşındaki Viktor Mironenko'yu yeniden Birinci Sekreter seçti. Kongre'nin kapanış konuşmasını yapan V.Mironenko, tüm Sovyet toplumunun olduğu gibi, Sovyet gençliği için de önemli bir eylem aşamasının başladığını kaydederek, Komünist Partisi'nin yeni devrimci rotasının gençler tarafından içtenlikle desteklendiğinin Kongre'de açıkça görüldüğünü söyledi. Mironenko Komsomol'un uluslararası alanda en başta gelen görevinin, atom savaşının önlenmesi, silahsızlanmaya geçilmesi ve uzaya silah yerleştirilmesinin önlenmesi için savaşıma en aktif biçimde katılmak olduğunu belirtti.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

● *Küba Komünist Gençlik Örgütü'nün (UJC) 5. Kongresi 1-5 Nisan tarihleri arasında Havana'da yapıldı. Kongreye UJC'nin 604 bin üyesi adına 1500 delege ve 102 ülkeden 211 örgüt adına 304 davetli katıldı. Küba'da sosyalizmin kuruculuk sorunlarını ve gençliğin durumunu ele alan Kongre, bu konularda çözüm önerilerini tartıştı. Kongre'de gençliğin uluslararası dayanışmasını dile getiren bir karar da alındı. Küba Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Küba Devlet Başkanı Fidel Kastro Kongre'nin kapanışında yaptığı konuşmasında, artık Latin Amerika'da diktatörlüklere karşı savaşan ülke halklarının yanında gerçek ve güvenilir bir dost olduklarını, sosyalist kuruculuğun geri dönülmez bir yol aldığını, sosyalist sistemle kimsenin bozamayacağı bir dostluğun olduğunu söyledi.*

Bes gün süren Kongre 19 kişiden oluşan Yönetim Kurulu'nu (Ulusal Konsey) ve 194 kişilik GYK'lunu seçtikten sonra büyük bir gösteriyle sona erdi.

● *Batı Avrupa ülkelerinde, bu arada Federal Almanya'da gerçekleştirilen Oster (paskalya) barış yürüyüşleri, halkların nükleer silahsızlanma ve atomsuz dünya isteminin yeni bir güçlü ifadesi oldu. Yalnız F.Almanya'da 300 kent ve ilçede düzenlenen Oster barış yürüyüşlerine sendikalardan komünistlere, sosyaldemokratlardan yeşillere, hristiyanlardan değişik demokratik kişi ve örgütlere dek yüzbinlerce emekçi insan katıldı. F.Almanya'da ve öteki Batı Avrupa'daki Oster barış yürüyüşlerine bu ülkelerde bulunan Türkiyeliler de aktif bir biçimde katıldılar. Barış eylemlerine katılanlar Avrupa'nın orta menzilli atom füzelerinden arındırılmasını öngören yeni Sovyet önerileri doğrultusunda, silahsızlanma için adım atılmasını istediler.*

Şili: Diktatörlük zorla ayakta duruyor

● *Şili'de Ulusal Işçi Konfederasyonu (CNT) adlı işçi konfederasyonunun çağrısı üzerine Şili'nin tüm yörelerinden gelen onbinlerce işçi, emekçi "Ulusal Protesto" eylemine katıldı. Onbinler polis baskısına son verilmesi, demokratik hakların geri getirilmesi, ücretlerin yükseltilmesi çağrısında bulundular. Polis, herzaman olduğu gibi gösteriye katılanlara saldırdı. Yüzlerce protestocu çeşitli biçimlerde yaralanırken, yüzlercesi de polis tarafından tutuklandı.*

Yine Halk Hükümeti'nin Dışişleri Bakanı olan Clodomiro Almeyda, 26 Mart günü sürgünde bulunduğu yerden ülkesine illegal bir biçimde geri döndü. Bilindiği gibi Almeyda, 1973 faşist darbesiyle birlikte çok sayıda politikacı gibi tutuklanmış, ama uluslararası kamuoyunun baskıları sonucu serbest bırakılmıştı. Sosyalist Partisi Genel Sekreteri olan Clodomiro Almeyda, ülkesine döndükten sonra faşist rejimin kolluk kuvvetleri tarafından tutuklanarak, başkent Santiago'dan 2 bin kilometre uzakta bir köye sürgüne gönderildi. Sosyalist Partisi'nin Genel Sekreteri'nin tutuklanması, Şili'de yeni protesto eylemlerine neden oldu. Kitleler, partiler, örgütler, Almeyda'nın serbest bırakılması çağrısında bulundular. Uluslararası planda ise, Almeyda'nın sürgün edildiği yerin telefon numarası verilerek, protesto için telefon edilmesi çağrısında bulunuldu.

Şimdi söz yığınlarındır

Baştarafı 1. sayfada

Kürt sorunu bizzat burjuva çevrelerde, basında tartışılmaya başlandı. Bu, Kürt halkının ulusal mücadelesinin ve demokrasi güçlerinin bir başarısıdır.

Özetle, emekçi yığınların, demokrasi ve barış güçlerinin mücadelesi yükseliyor ve diktatörlük sarsılıyor. Onun tümden yıkımını sağlamak, bu karanlık, kanlı dönemi kapamak, yığınların soluk alacağı, özgürce örgütlenebileceği demokratik bir ortama ulaşmak mücadeleyi daha da yükseltmeye bağlı.

Şimdi söz ekmek, barış, hak ve özgürlük isteyen yığınlarındır.

SOL BİRLİK

Özgür 1 Mayıslar için ileri

Baştarafı 1. sayfada

nimizi ve öfkemizi biledi, sınıf bilincimizi çelikleştirdi. 1 Mayıs 1977 katliamını teztahlayanlar, grevlere, direnişlere saldıranlar, ilerici, yurtsever güçlere karşı sayısız katliam ve cinayetlere girişenler 12 Eylül 1980 darbesinin gerçekleşmesine yardımcı oldular. Büyük sermayenin işçi sınıfımıza, demokratik kazanımlara saldırısı Cunta ve rejiminin eliyle, devlet terörü biçiminde sürdürüldü. Toplu sözleşme ve grev hakları yok edildi, en temel demokratik hak ve özgürlükler ayaklar altına alındı. Sınıf sendikası DİSK'i, 1 Mayıs'ı yasakladılar. İşçi sınıfı 1 Mayıs'larını yasaklar altında kutlayarak, güçlerini toparlayarak, birlik ve dayanışmasını geliştirerek, greve çıkarak, direnişini yükselterek 1 Mayıs 1987'i kutluyor.

Ağır koşullar altında, Özal hükümetinin ve büyük sermayenin işçi ve emekçi yığınlara, sendikal hak ve özgürlüklere karşı saldırılarına direniş ve grevlerle mücadele veriliyor. On binlerce grevci işçi etkisizleştirilmek istenen grev hakkını, toplu sözleşme ve sendikalaşma hakkını yaşama geçirmek için kararlılığını tekrar kanıtlıyor. Onun birlik ve dayanışma içinde yürüttüğü mücadelesi diğer barış ve demokrasi güçlerine, yurtseverlere örnek oluyor, güç veriyor.

Kürt halkının, Aydınların, Gençliğin yükselen mücadelesi ve işçilerin direnişine gösterdiği dayanışma ile 1 Mayıs bayrağı toplumun tümünü, yaşamın her alanını kucaklıyor.

Dünya işçilerinin birlik, mücadele, dayanışma günü 1 Mayıs 1987'de özgür 1 Mayıslar için ileri!

Mecburi iskan yasasının 55. yılı

Baştarafı 8. sayfada

mahalle, işçi ve sanatçı kümesi kurulması (...) yasaktır.

"Türk ırkından olmayanların serpiştirme suretiyle köylere ve ayrı mahalle veya küme teşkil edemeyecek şekilde kasaba ve şehirlere iskanı mecburidir."

Irkçılığın, ulusal baskının, zorla asimilasyon politikasının bir abidesi olan bu yasa o yıllarda geniş biçimde uygulandı; Kürtler yerlerinden yurtlarından sürülüp Batı illerine dağıtıldılar. İnsanlar yollarda öldü, gittikleri yerde perişan oldular. Kürdistan'da boşaltılan yörelerde yasak bölgeler oluşturuldu. Ancak uzun yıllar sonra çıkarılan af yasası ile insanlar yeniden yurtlarına döndüler, orada yeniden evler kurdular, ağaçlar diktiler.

Bu yasa amacına ulaşabildi mi? Bugün, aradan elli yılı aşkın bir zaman geçtikten sonra da görülüyor ki hayır. Kürt halkı zorla yok edilemedi, kurtuluş mücadelesi bastırılamadı. Kürt halkı haklı istemlerini bugün daha da güçlü, örgütlü ve yığınsal biçimde dile getiriyor.

Ülkeyi bugüne kadar yöneten şu veya bu türden burjuva iktidarlar geçmişten ders alabilmişler mi? Besbelli ki hayır. Bugün de yapılmak istenen yine aynı şey. Bir fark varsa, onlar, geçmişe göre biraz daha ustalaşmışlar, amaçlarını açıkça söylemiyor, sözde köylüleri tarım alanlarına yerleştirmek ve bölgeye ağaçlandırmak gibi sahte perdelere bürüyorlar.

Ne var ki bu da çıkmaz bir yoldur, geri tepecektir. Milyonlarca insanı 20. yüzyılın şu son çeyreğinde yerinden yurdundan sürmek hiçbir zorba rejimin harcı değil. Böyle birşey onları "Kürt sorunu"ndan kurtaramaz, olsa olsa bu sorunu daha da büyütür.

55 Saliya Zagona nefikiri ya mecburı

xıstın. Bendê 11. da ji usa tê gotın:

"Bendê 11/A: Ewên ku zmanê wani esli (zmanê dayik) ne Tırki ye, nıkarın cardın bı hevra gund û mehle pêk binın û komık û komelên karker û sınetkaran çêkın, jı wan ra qedexe ye ..."

"Ewên ku eslê wan (soyspê wan) ne Tırk e, divê bı hındiki lı gund û bajaran bên belav kırın da ku ne kırı bın tax û komıkên taybeti pêk binın."

Ev zagona ku bı aliyê nijadperesti, zordestiya netewi û siyaseta assimılasyona zorı rûreşiyeke mezın bû, dı wan salan da bı fırehi bı kar hat; Kurd lı gele ciyan jı warê bav û kalan hatın derxıstın, nefi bûn, dı riyan da mırın, lı Rojavayê Tırkiyê belav û perişan bûn. Lı Kurdıstanê ci û warên qedexe çê bûn. Gele salan şunda ku ef derket, disa vegerin welatê xwe, mal û bexçeyên nu serrast kırın.

Ev zagona han gıha armanca xwe? Jı wan rojan vırda pênci sali zêtır derbaz bûn. Nıha baş tê xuyan ku ne gıha armanca xwe. Bı darê zorê gelê Kurd jı ortê ranebû û tevgera rızgariyê ji ne sekıni. İro gelê Kurd daxwazên xwe hin bı xurti, bı awayeki çêtır rêzbûyi û fırehi eşkere dıke.

Tu dıbê ev hukumetên burjuwa ku jı destpêkê vır da lı ser hukum ın, jı dem û bûyêrên bori dersên baş stendıne? Eşkere ye ku na.. İro tıştên ku ew dıx wezın bıkın disa wek yên berê ne. Eger ferqek heye, ew ji karê xwe pıçek hostati, bı veşartî bı rêva dıbın. Dıbêjın em dıxwazın gundiyan lı axa çandıniyê ciwar bıkın û durûtiyê dıkın.

Çı heye ku ev kırına han ji naçe seri. Qet hukmeke zordest ji nıkare dı çaryekê sedsala 20 da milyonan insan jı warê bav û kalan bajo, nefi bıke. Ev yek wan jı **"Pırsa Kurdan"** xılasnake, lê vê pırsê hin xurttır û tûjtır dıke.

Avrupa'da nükleer silahlardan arındırılmaya doğru

Baştarafı 1. sayfada

oldukça ilgi gördü, tüm basın-yayın organları günlerce birinci haber olarak geçtiler...

Sovyetler'in önerilerinin tartışıldığı bir sırada ABD Dışişleri Bakanı Shultz, Sovyetler'e bir ziyarette bulundu.

SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov, Shultz'la görüşmesinde silahlanma konusunda yeni bir öneri daha yaptı. Gorbaçov, orta menzilli füzelerle ilgili anlaşma çerçevesinde Çekoslovakya ve Demokratik Almanya'dan kısa menzilli füzelerini çekmeye hazır olduklarını açıkladı.

Bilindiği gibi daha önceleri Batı Avrupalı emperyalist çevreler, dostları Reagan ile birlikte binbir dereden su getirerek, Sovyetler'in önerilerini geri çeviriyorlardı. Aynı çevreler Sovyetler'in kısa menzilli füzeler konusunda önemli bir avantaja sahip olduğunu öne sürerek, Amerikan orta menzilli füzeleri çekilirse Avrupa'nın Sovyetler'in kısa menzilli füzeleri karşısında savunmasız kalacağını ileri sürüyorlardı. Sovyetler, yaptığı yeni öneriyle bu çevrelerin bu yöndeki gerçek dışı propaganda malzemelerini de ellerinden aldı.

Gorbaçov, Prag'daki önerisinde kısa ve orta menzilli füzelerin görüşmelerin aynı anda yapılması gerektiğini söyledi. Shultz'un ziyareti sırasında ise, ikisinin birbirinden ayrı olarak da görüşülebileceğini belirterek yeni bir çözüm getirmiş oldu. Böylelikle birisinde anlaşma olmadığı takdirde, diğerinin görüşmeleri bağımsız olarak sürdürebilecek...

Sovyetler'in yeni önerileri, barış konusunda yapıcı ve esnek bir politikanın kimler tarafından yürütüldüğünü, gerçek barışın savunucularının imler olduğunu, özellikle Batı Avrupa kamuoyunda bir kez daha net biçimde gözler önüne serdi. Bundan dolayıdır ki, Batı Avrupalı gerici yönetimler Sovyet önerilerinden oldukça rahatsız durumdalar. Öyle ki, daha önceleri her türlü yalan, yanlış bilgileri kamuoyuna sunarak, kendilerini haklı olduğunu söylüyorlardı. Gelinen aşamada artık bunu bile zor yapıyorlar...

Shultz'un Moskova ziyaretinden sonra 18 Nisan tarihinde Brüksel'de NATO Konseyi bir toplantı yaptı. Toplantıya katılan Avrupalı 9 bakan, Avrupa'nın tümüyle nükleer silahlardan arındırılmasının Varşova Paktı'nı konvansiyonel silahlardaki üstünlüğünü pekiştireceği gerekçesini ileri sürdüler. Bu konuda ençok ısrar edenlerin başında F. Almanya, Fransa ve İngiltere geliyor.

F. Almanya'da çıkan haftalık Der Spiegel dergisi, F. Alman Savunma Bakanının Pentagon ile gizli görüşmeler yaptığını ve eskimiş Pershing füzelerinin yerine, Pershing II füzelerinin yerleştirilmesi için bir belge imzalamasının beklendiğini iddia etti.

Uzun süreden beri tıkanan Cenevre Barış Görüşmeleri, 23 Nisan 1987 tarihinde yeniden başladı. Görüşmelerin ana konusu: Avrupa'daki Sovyet ve Amerikan orta menzilli nükleer füzelerin ortadan kaldırılmasını oluşturuyor.

ABD heyeti, toplantıya yeni bir öneriyle katılıyorlar. Buna göre, füzelerin sökülmesi aşamasının yerinde denetlenmesi, nükleer füze üretiminin gözlemcilerle izlenmesi ve yeni füze yerleştirildiği kuşkularının belirmesi halinde, kuşku duyulan alanın yerinde denetlenmesi gibi konular yer alıyor.

Toplantılar sürerken, Sovyet heyeti, ABD'nin önerilerinin kendi önerilerine yakın olduğunu belirterek, bu konuda bir anlaşma olanağının olduğunu belirttiler.

Emperyalist çevrelerin sözcülüğünü yapan çevrelerin inatla karşı çıkmalarına rağmen, başta Batı Avrupa'daki ilerici, demokrat, barışsever çevreler, Sovyetler'in yeni önerilerini destekliyorlar. Öyle ki, Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde düzenlenen geleneksel **"Paskalya yürüyüşleri"**nde, konuşmaların ağırlıklı bir bölümünü Sovyetlerin yeni önerileri aldı.

Sovyet önerileri Cenevre'deki görüşmelerde Avrupa'daki orta menzilli Sovyet ve Amerikan füzelerinin kaldırılması görüşmelerinin takınmasının önünü almak isteyenlere bir cevap niteliği de taşıyor.

AT üyeliği emekçi haklarımızın çıkarına değildir

Baştarafı 1. sayfada

yetle karşılandı. AT üyeliğine karşı çıkan sol güçlerin görüşlerini kamuoyuna yansıtma imkanlarının alabildiğine kısıtlandığı bir ortamda, başka türlüsü de beklenemezdi. AT üyeliğinin ne getirip, ne götüreceğiyle ciddi olarak ilgilenen neredeyse yok. Basından estirilen hava, bu başvurunun kaçınılmaz bir görev olduğu ve ülkeye yeni "nurlu ufuklar" açtığı yolunda. Bu konuda bir "milli mutabakat" sağlanmış gibi. Elbette görünürdeki bu "mutabakat", tekellerin tercihi doğrultusunda sürdürülen yoğun bir propaganda, daha doğrusu reklam kampanyasına dayanıyor. Yoksa emekçi yığınlarla bir avuç tekelcinin çıkar uzlaşmazlığı, böyle bir mutabakata elbette izin vermez.

Tekeller, AT üyeliği yoluyla, emperyalizmle bütünleşme sürecini daha da ileriye götürmek, yani emperyalizme bağımlılığı daha bir pekiştirmek amacındalar. Emekçilerin bu üyelikten kazanacakları hiçbir şey olamaz, akşine kaybedecekleri çok şey vardır. Herşeyden önce, AT üyeliğinin gerçekleşmesi durumunda kaçınılmaz olarak derinleşecek olan emperyalizme bağımlılık, emekçilerin çifte sömürüsüne dayanmaktadır. Bu sömürünün daha da yoğunlaştırılması ve devamının olabildiğince "güvence"ye bağlanması amacı, tekellerin AT üyeliği tercihinin temelini oluşturmaktadır. Bu üyeliğin ülke sanayiinde yaratacağı tahribata aldırmayan tekeller bir taşla iki kuş vurmak niyetindedirler: Hem sömürüyü yoğunlaştırmak hem de halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluş yolu üzerine yeni engeller çıkarmak. Bu bütünleşmenin tüm yükü yeni emekçilerin sırtına yıkılmaya çalışılacaktır. Sol Birlik Deklarasyonu'nda belirtildiği gibi, "Bugüne kadar ki gelişmeler açıkca göstermiştir ki, köklü anti-emperyalist, devrimci dönüşümler gerçekleştirilmeden bunalıma son vermek ve halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluşunu sağlamak mümkün değildir." AT üyeliğine karşı çıkışımızın temel nedeni de budur. Dolayısıyla, gerçekleşmesi henüz uzak bir ihtimal de olsa, AT üyeliğinin emekçilere bir "kurtuluş" reçetesi gibi sunulması çabalarına etkili şekilde karşı durmak, sol güçlerin ertelenmez görevleri arasındadır.

Öte yandan bir kısım demokrasi güçlerince AT üyeliği konusuna salt demokrasi sorunu açısından yaklaşıldığı gözlenmektedir.

Gerçektende bugün Türkiye'deki rejimin AT ülkelerinde geçerli demokrasi normlarıyla uzak yakın ilgisi yoktur. Demokrasinin zerresine dahi tahammül edemeyen rejimin, Avrupa ülkelerinin siyasi birliğini hedefleyen AT'a tam üyelik başvurusunda bulunması, başlıbaşına bir çelişkidir. Başvurunun hemen ardından, Avrupa'daki demokrasi güçlerinin, çeşitli insan hakları kuruluşlarının ve sendikaların, Türkiye'nin üyeliğine bu açıdan kesin bir şekilde karşı çıkmaları, rejimin başlıca açmazını oluşturmaktadır. Evren-Özal tipi "demokrasi"ye destek sağlayan, Avrupa Konseyi'nde olduğu gibi yeşil ışık yakan gerici Avrupa hükümetleri de, gerek demokratik kamuoyunun baskıları, gerekse -ve asıl olarak- bu üyeliği şimdilik geçiktirme amacında olmaları nedeniyle, demokrasi sorununu Ankara'nın önüne sürmek eğilimindedirler. Bütün bunların, demokrasi mücadelesi açısından mutlaka değerlendirilmesi gereken kimi imkanlar yaratabileceği kuşkusuz gözardı edilemez. Bu çelişkinin üzerine gitmek demokrasi güçlerinin görevidir.

Ancak, demokrasinin kazanılması sorununu AT üyeliğine bağlamak, demokratik hak ve özgürlüklerin pekiştirilmesinin yeğane güvencesini bu üyelikte görmek, demokrasi mücadelesine zarar vermekten başka bir sonuç yaratmaz. Demokrasi, ancak yığınların aktif mücadelesiyle kazanılabilecektir. Demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması, korunması ve geliştirilmesinin temel güvencesi yığınların mücadelesidir. AT'a tam üyelik başvurusunun bile rejimi dizginlemiyeceği bir sihirli değnek gibi demokrasinin yolunu açmayacağı diktatörlüğün son uygulamalarıyla açıkça görülmüştür. Sadece Barış Derneği davasında verilen cezalar, hatta sadece Nükleer Savaşa karşı Hekimler Derneği'nin İçişleri Bakanlığı emriyle faaliyet men edilmesi bile, rejimin başvurusu sonrasında da bildiği yolda yürüme kararlılığında olduğunu ispatlamaktadır.

Bu haliyle Türkiye'nin AT üyeliğine yakışmadığı besbellidir, ama biz sol güçler, AT'ın da halklarımıza yakışmadığı inancındayız. Avrupa'da geçerli olan demokrasi standartlarının ülkemizde de hayata geçirilmesini elbette savunuruz, ama bunun yolu da ertelemecilikten, mücadeleden vazgeçip, gerçekleşmesi 20-30 yıllık bir takvime bağlı AT üyeliğine umut bağlamaktan geçmez. Tüm demokrasi güçlerinin AT üyeliğine bizim gibi kökten karşı çıkmalarını bekleyemeyiz. Ama, Demokratik Güçbirliği Platform'nda, "IMF, Dünya Bankası, OCED ve benzeri uluslararası ekonomik ve mali kuruluşlarla yapılmış ve Türkiye ekonomisini emperyalizme bağımlı hale getiren eşitsiz anlaşmaları iptal etmek- tüm ülke ve uluslararası kuruluşlarla eşit, karşılıklı yarara dayanan ilişkiler kurmak" doğrultusunda demokrasiden yana tüm güçleri ortak mücadeleye çağıran Sol Birlik, AT ile ilişkileri de bu kapsamda görmektedir.

AT üyeliğinin, bir avuç tekelci dışın herkesin zararına olacağını, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığını kaçınılmaz olarak artıracağını, emekçilerin sırtına yeni kamburlar ekleyeceğini göstermek; halklarımızın geleceğini ipotek altına sokan girişimlere karşı çıkmak ve demokrasi mücadelesini yığınsal mücadele temelinde yükseltmek görevi önümüzde durmaktadır.

Barış davası yargılanamaz

Baştarafı 1. sayfada

yönetici üyeyi yıllarca cezaevinde tuttu.

Barış Derneği davası, 5 yıl sonra 12 Eylül yönetiminin siyasi tercihi yönünde sonuçlandı. Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin Barış Derneği ve yöneticileri hakkında verdiği karar, tamamen hukuksal dayanaktan yoksundur. Bu dava siyasi bir davadır. Kamuoyu vicdanında da böyle kalacaktır. Verilen Mahkumiyet kararı, 12 Eylül rejiminin barışa karşı düşmanlığını belgeliyor. Çünkü diktatörlük, Barış Derneğini kapatmakla ve yöneticilerini cezalandırmakla, onun şahsında Türkiye barış hareketini cezalandırmayı amaçlamıştır.

Barış Derneğine ceza yağdıran Sıkıyönetim Mahkemesinin bu siyasi kararına karşı sessiz kalınmamalıdır. Ülkemiz ve tüm dünya kamuoyu, bu kararı protesto etmelidir.

Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem, verilen kararı siyasi ve haksız bir karar olarak niteliyerek, kapatma kararı ile mahkumiyetleri temyiz edeceklerini açıkladı.

Sol Birlik, Askeri Mahkeme kararının geri alınması yönünde atılacak bütün adımlara destek olacak, Barış Derneği üzerindeki yasağın kalkması yönündeki mücadeleleri destekliyecektir.

Barışı yargılamaya, barış hareketini yok etmeye kimsenin gücü yetmiyecek.

1 Mayıs 1977 katliamının 10. yılında

1 Mayıs 1987 aynı zamanda 1 Mayıs 1977'de İstanbul'un Taksim alanında yapılan ve 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan katliamın da 10. yılıdır.

O gün yüzbinlerce işçi, emekçi, öğrenci, öğretmen Taksim alanında toplanmıştı. İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma günü kutlanıyordu. Yüzbinler pankartlarıyla, sloganlarıyla taleplerini haykırıyordu. Türkiye tarihinin gördüğü bu en görkemli mitingin sonlarına doğru Sular İdaresi'nin üzerinden ve Intercontinental (şimdiki adıyla Marmara Etap) otelinin pencerelerinden kalabalığa ateş açıldı. Bir kargaşalık doğdu. Polis panzerleri sözde durumu yatıştırmak bahanesiyle halkın üzerine sürüldü. Daha sonra yapılan otopsilerde ölenlerin büyük bölümünün ezilerek öldükleri açığa çıktı. CIA-MİT ve diğer karanlık güçler ortaklaşa olarak düzmece bir provakasyonla bu katliamı düzenlemişlerdi. Amaç hareketlenmeye başlayan işçi sınıfına, yığınlara gözdağı vermek, 50 yılı aşkın bir yasak süresinden sonra önce 1976'da sonra 1977'de yığınsal olarak kutlanmaya başlanan 1 Mayıs'ları yeniden yasaklamak için gerekçe oluşturmaktı.

1 Mayıs 1977 katliamının arkasındaki güçler, bu katliamın düzenleyicileri ve halka ateş açan güçler bugüne kadar bulunamadı. Dahası bulunmak için hiçbir ciddi soruşturma bile yapılmadı. Katliamdan sonra polis çevreden rastgele işçileri, öğrencileri ve halktan kişileri toplayarak bunları **"katliamın sorumluları"** olarak kamuoyuna göstermeye çalıştı. Polisin iddiasına göre miting sırasında **"sol güçler içinde çatışma çıkmış ve çıkan panikte de 34 kişi ölmüştü."**

34 kişinin ölümüne neden olmakla suçlanan sanıklardan birisi mahkemede şöyle diyecekti: **"Poliste işkence gördüm. Sürekli olarak polisi benim öldürdüğümü kabul ettirmeye çalıştılar. Geri kalan 33 kişinin ölümüyle ve yüzlerce yaralıyla ise kimse ilgilenmiyordu."**

O dönemin İstanbul 1. şubesi katliama işte böyle eğiliyordu: Kargaşa sırasında bir polis nasıl öldü? Geriye kalan ölülerin, yaralıların durumu ise onları ilgilendirmiyordu. Çünkü onların neden ve nasıl öldüklerini polis şefleri gayet iyi biliyordu.

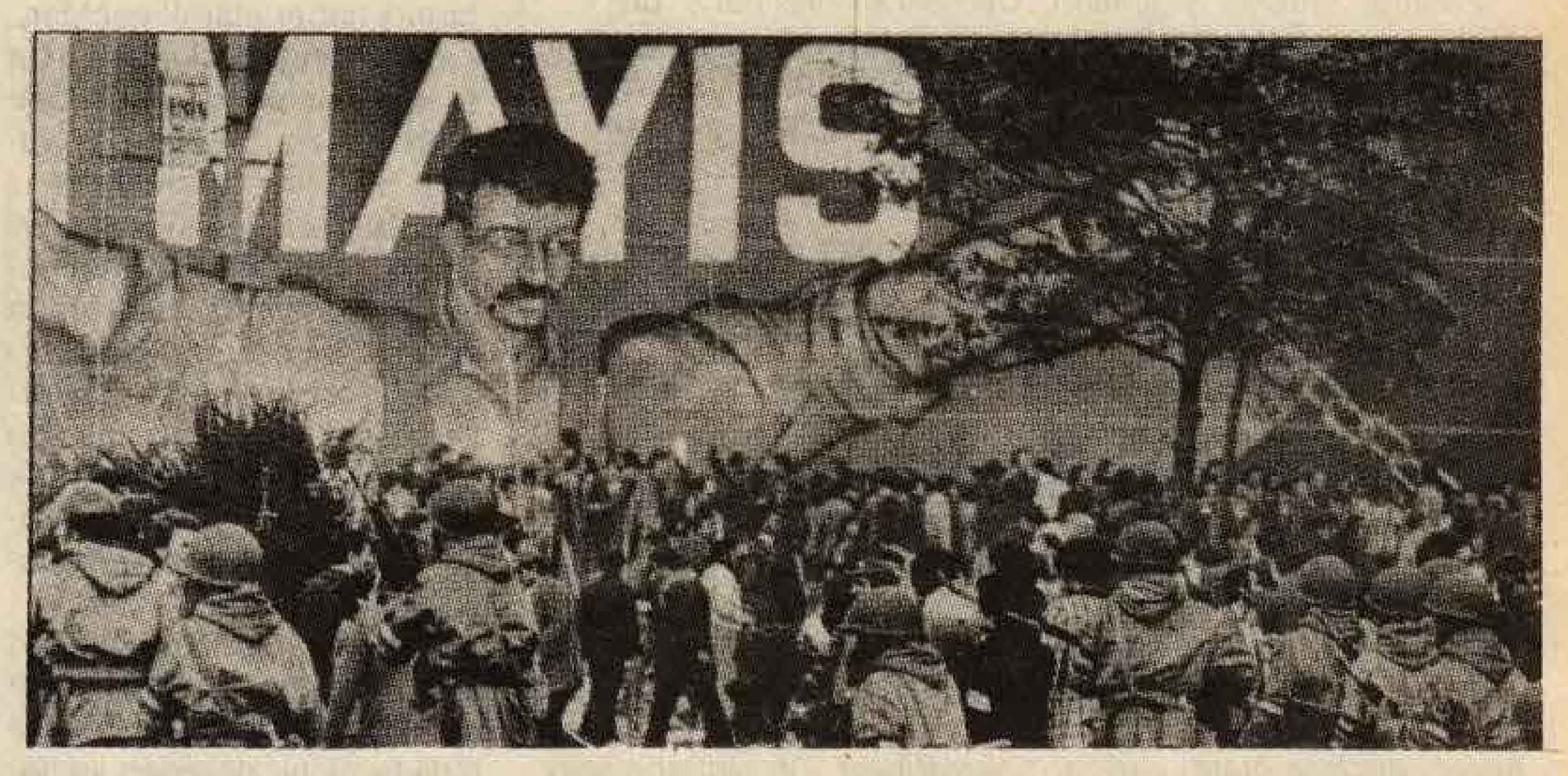

Katliamın sanıkları oldukları gerekçesiyle tutuklanan ve yaklaşık bir yıl tutuklu kalanların tümü de mahkemede beraat ettiler. Sanığı kalmayan bu dava da öylece kaldı. 1 Mayıs 1977 katliamı 2. MC hükümeti döneminde yapıldı. Sonra işbaşına gelen Ecevit azınlık hükümeti de katliamın sanıklarını araştırmaya yönelmedi.

12 Eylül darbesinden sonra ise, **"terörü durdurmak"**, **"terörün sorumlularını bulmak"** adına yapılan tüm demagojilere karşın, 1 Mayıs 1977 katliamıyla ilgili olarak mahkeme dosyası yeniden açılmadı. Açılamazdı da. Ülkemizde terörün gerçek sanıkları, **"terörizm tırmanıyor" "teröre karşı mücadele ediyoruz"** diyerek her türlü baskıyı, işkenceyi, katliamı uygulayanlar **"terörün yeniden doğmasını önlemek ge. rekçesiyle"** yeni baskı yasaları çıkartanlardır.

12 Eylül darbesinden sonra yapılan tüm propagandalara rağmen birçok önemli cinayet ve katliamın arkasındaki güçler, bu katliamları yapanlar saklı kalmıştır. Kemal Türkler'in Ümit Doğanay'ın, Doğan Öz'ün, Cevat Yurdakul'un katilleri bulunamamış, 1 Mayıs 1977 katliamının sorumlularını ortaya çıkarmak için hiçbir çaba gösterilmemiştir.

1 Mayıs 1977'nin dosyası yeniden açılacak ve katliamı düzenleyenler, katiller bulunacaktır. Bunu ise ancak demokratik bir iktidar gerçekleştirebilecektir. Çünkü 10 yıl önce katliamı yapanlarla bugün Evren-Özal faşizminin arkasında olan güçler aynıdır.

Denizleri unutmadık

15 yıl geçti. 15 yıl önce, 6 Mayıs 1972'de Türkiye gençlik hareketinin önderleriden Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan Ali Elverdi başkanlığındaki askeri mahkemenin idam kararı gereğince asılarak idam edildiler.

Deniz, Yusuf ve Hüseyin; 1965'den sonra özellikle Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerin üniversitelerinde gittikçe hızlanarak gelişmiş öğrenci hareketinin üç önderi idiler. O dönemde öğrenciler boykotlar, mitingler ve yürüyüşlerle **"NATO'ya hayır"** diyorlardı. Üniversite yönetiminin demokratikleştirilmesini istiyorlardı. Amerikan 6. Filosunun limanlarımızı ziyaret etmesini istemiyorlardı. Amerika ile yapılmış tüm ikili anlaşmaların iptal edilmesini istiyorlardı. Köklü bir toprak reformu talep ediyorlardı. Kısacası üniversite gençliğinin ülke sorunlarına karşı duyarlılığı giderek artıyordu.

1965 sonrasında üniversite gençliğinin eylemleri güçlü bir anti-emperyalist öze sahipti. İstanbul Dolmabahçe'de Amerikan 6. Filosunun erleri denize atılıyor, Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesinde Vietnam savaşında danışmanlık yapmış Commer'in arabası yakılıyordu. Dönemin iktidarı ise bu anti-emperyalist eylem ve taleplerin üzerine polisle ve o zamanlar yeni kurulan Ülkü Ocaklı faşistlerle saldırıyordu. Öğrenciler Vedat Demircioğlu'ndan başlayarak, şehitler vererek mücadelelerine devam ediyorlardı.

Deniz, Yusuf ve Hüseyin böylesi bir mücadelenin içinde yetiştiler. 12 Mart 1971 askeri cuntası onları idam etmeyi kendisi için bir prensip meselesi saydı. **"Üç-beş kişi sallandırıldı mı bu mücadele biterdi"** onlara göre. Bu nedenle tüm faşistler gericiler gerek mecliste ve gerekse de basında bu idamların gerçekleşmesi için bir kampanya başlattılar. Yargıtay onayladı, meclis idamları kabul etti ve zamanın cumhurbaşkanı Sunay da imzaladı bu idamları.

Deniz, Yusuf ve Hüseyin büyük bir sorumluluk ve onurla, başlarını dimdik tutarak gittiler ölüme. Burjuvazi pişmanlık, döneklik gösterecek olsalardı onları bağışlamaya hazırdı. Onlar tüm toplumun önünde tüm ilericilerin-devrimcilerin simgesi haline gelmişlerdi. Devrimcilerin inandıkları düşünceler ve halklarının kurtuluşu için ölüme bile soğukkanlılıkla, inançlarından taviz vermeksizin, sınıf düşmanına teslim olmaksızın gidebileceklerini gösterdiler.

Onları idam edenler, onları ölümsüzleştirdiler. İsimleri yeni kuşaklara geçti. Birçok yeni doğan çocuk onların isimlerini aldı. Işçilerin, gençliğin, köylülerin, aydınların mücadelesi durmak bir yana daha da gelişti. Toplumumuzda anti-emperyalist bilinç yaygınlaştı.

Ölümlerinin 15. yılında onları saygıyla anıyoruz.

55 Saliya Zagona nefikıri ya mecburı

Nıha hukumeta Tırkiyê cardın hazıriyê dıke ku Kurdan bı qefleyên mezın nefi bıke. Hukma zordest bona vê nefikırınê nişan dıde ku weki ew dıxwaze gundên nav darıstanan vala bıke, xelkê van gundan lı Rojava (Tırkiyê) dı axê çandıniyê da ciwar bıke û bı vi avayi lı hın ciyên Kurdıstanê ji daran dayne û darıstanan pêk bine. Lê armanca rasti ne ev e. Hukma zordest dıxwaze bı vi awayi gelê Kurd belav bıke, bıheline û jı tevger û daxwazên gelê Kurd xılas be.

Ev nefikırına pêşin e dıji Kurdan dı diroka Komara Tırkiyê da. Dı demên çûyi da ji Kurd çend caran nefi bûn. Zagona 2510 a bı Ciwarkırına Darê Zorê dı kırınên han da yê heri mezın e.

Pışti Şerê Mezını Pêşin ku beyaniyan êrişi ser Anadolê kırın, Kurd ji tevi Tırkan û gelên dın pışt dane hev, dıji êrişkeran şer kırın. Dı hemû wesiqeyên **''Şerê Rızgariyê''**da, her usa ji, dı gelek gotarên Mustafa Kemal û İnoni da, dı wesiqeyên Meclısa Mezıni Geli ya Tırkiyê da ev hemû tışt hatıne gotın û nıvisandın. Dı wê demê da gelê Kurd ne dıhate inkar kırın; hebûn û heqên vi gelê bı awayeki resmi dıhate qebûl kırın. Lê pışti ku Komara Tırkiyê saz bû û hukma nu ciyê xwe gırt, êdi guh neda daxwazên Kurdan, êrişi ser wan kır û pırsa milletiyê bı şıkleki dêmokratik safi nekır.

Jı ber vê siyaseta zordestiyê bû ku Kurdan dıji Komarê gele caran seri hıldan. Lê hukumetan jı vê ji dersên baş nestandın û zordestiya ser gelê Kurd şıdandın, xwestın vi geli bı riya zor û nefikırınê bıhelinın. Armanca zagona 2510 ku dı sala 1932 da hat hazırkırın û pêşneyari Meclısê bû dı sala 1934 da ji hat derxıstın ji ev bû.

Dı vê zagonê da, bendê pêşin da usa tê gotın:

''Hukumet gora vê zagonê programeki wê hazır bıke û Wezirê Karê Hunduri ji dıkare bı kar bine, da ku ciwarbûn û belavbûna ehali (xelkê) jı nu va dırıst bıke, gora gırêdan û pêwendiyên wan bı çanda Tırki.''

Zagon, gora ciwarbûna ehali lı Tırkiyê sê mıntıqeyan nişan dıde. Bendê 2. usa ye:

''Mıntıqeyên 1. : Ciyê ku tê xwestın xelkê ku bı çanda Tırki ra gırêdayi ye sıxlet be.

''Mıntıqeyên 2. : Jı bo rakırın û ciwarkırına kesên usa ye ku jı wan tê xwestın çanda xwe wında bıkın û ya Tırki bıgrın.''

''Mıntıqeyên 3. : Ciyên usa ne ku bı aliyê ci, xweşi, abori, çandi, siyasi, leşkeri û inzibati dıvê vala bın û ciwarbûna ehali lı wır qedexe be.''

Dı bendê 10. da ji usa tê gotın:

''C- Wezirê Karên Hundırı (Daxıli) dıkare xelkê wan eşiran ku welatiyê Tırkiyê ne lê çanda wan ne Tırki ye, lı mıntıqeyên 2. jı hev cuda (belavkıri) ciwar bıke; dıkare wan eşirên koçer ku welatiyên Tırkiyê ne û çanda wan ji Tırkiyê, wan bıbe lı derên ku bı aliyê xweşi û jiyanê baş ın, ciwar bıke; dıkare xelkên wan eşirên koçer ku ne welatiyê Tırkiyê ne û ne ji çanda wan Tırki ye, jı Tırkiyê bıke der.''

Ev hemû bend baş nişan dıdır ku ev zagon çawa zagoneki nijadperest e û bo helandın û jı ortê rakırına gelê Kurd û gelên dın ên hındıkavi hative der-

Devamı 7. sayfada

Mecburi iskan yasasının 55. yılı

Son günlerde Kürt halkına yönelik yeni bir toplu sürgün girişimi gündemde. Diktatörlük bunu, kimi yerde orman içindeki köyleri boşaltma, onları Batı'daki tarım alanlarına yerleştirme, kimi yerde ise bölgeyi ağaçlandırma görünüşü altında hayata geçirmek istiyor. Gerçekte ise amaçlanan, Kürt halkını dağıtmak, eritmek, böylece bu halkın haklı ulusal istemlerinden ve mücadelesinden kurtulmaktır.

Bu, Cumhuriyet tarihinde Kürt halkına yönelik ilk sürgün girişimi de değil. Geçmişte de aynı amaçla büyüklü küçüklü bir dizi sürgün yapıldı. 2510 Sayılı Mecburi Iskan Yasası uygulaması bunun en önemlisidir.

Birinci Dünya Savaşı ertesinde Anadolu'ya yönelik yabancı işgaline karşı Kurtuluş Savaşı'nda Kürtler de Türkler ve öteki halklarla birlikte savaştılar. Kurtuluş savaşı belgelerinde, bizzat Mustafa Kemal ve İnönü'nün çeşitli konuşma ve demeçlerinde, TBMM zabıtlarında bütün bunlar yazılıdır ve bu dönemde Kürt halkı inkar edilmemiş, tersine onun hakları çeşitli vesilelerle resmi ağızlardan dile getirilmiştir. Ne var ki savaşın ertesinde, Cumhuriyetin kuruluşu ve yeni iktidarın yerini sağlamlaştırmasıyla birlikte ulusal sorunun demokratik bir çözümünden kaçınıldı, Kürt halkı inkar edildi ve bu halkın istem ve tepkilerinin üzerine de şiddetle gidildi.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki Kürt ayaklanmalarında bu baskı politikasının büyük etkisi vardır. İktidarlar, bundan dersler alacaklarına Kürt halkı üzerindeki terörü ve şiddeti arttırdılar, bu halkı zorla eritme ve sürgün yoluna başvurdular. 55 yıl önce 2 Mayıs 1932'de meclise sunulan ve 1934 yılında çıkarılan 2510 sayılı yasa bu amaçları açıkça ortaya koyuyor.

Yasanın 1. maddesinde şöyle deniyor:

"Türkiye'de Türk kültürüne bağlılık dolayısıyla nüfus oturuş ve yayılışının, bu kanuna uygun olarak İcra Vekilleri Heyetince yapılacak bir programa göre düzeltilmesi yetkisi Dahiliye vekiline verilmiştir."

Yasa, yerleşim durumu bakımından da Türkiye'yi üç bölgeye ayırıyor. 2. Maddede şöyle deniyor:

" 1 Numaralı mıntıkalar: **Türk kültürlü nüfusun tekasüfü istenen yerlerdir.**

"2 Numaralı mıntıkalar: **Türk kültürüne temsili istenilen nüfusun** nakil ve iskanına ayrılan yerlerdir.

"3 Numaralı mıntıkalar: Yer, sıhhat, iktisat, kültür, siyaset, askerlik ve inzibat sebepleri ile **boşaltılması istenilen ve iskan ve ikame yasak edilen** yerlerdir.

10. Maddede şöyle deniyor:

"C-Türk tebaasından olup da, Türk kültürüne bağlı bulunmayan aşiretler fertlerinin dağınık olarak iki numaralı mıntıkalara, Türk tabiyetli ve Türk kültürlü göçebe aşiretler fertlerini sıhhat ve yaşama şartları elverişli yerlere nakledip yerleştirmeye, Türk olmayan ve Türk kültürüne bağlı bulunmayan göçebe aşiretler fertlerini icaba göre Türkiye dışına çıkarmaya dahiliye vekili selahiyattardır."

Yasanın ırkçı niteliğini, Kürt halkını ve diğer azınlık halkları Türkleştirmek için sürgünün bir araç olarak kullanıldığını yukardaki maddeler açık seçik gösteriyor. 11. Maddede ise şunlar yazılı:

"Madde 11/A: Ana dili Türkçe olmayanlardan toplu olmak üzere yeniden köy ve

Devamı 7. sayfada